

TEZAURUL MĂNĂSTIRII PUTNA

1871, GHINESCU ȘI
SERBĂRILE PUTNEI

EDITURA MITROPOLIT IACOV PUTNEANUL
MĂNĂSTIREA PUTNA, 2023

Cartea este editată de Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” al Sfintei Mănăstiri Putna, care funcționează cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăușilor.

Coperta 1: Urnă omagială, 1870

Coperta 4: Epitaf, 1870

Text: monah Alexie Cojocaru

Fotografii: protos. Timotei Tiron

Concepție grafică și prelucrare imagini: ierod. Iachint Sabău, monah Mardarie Marinciu

Corectură: monah Ambrozie Gavrilă, Angela și Valentina Bilcea

Lucrare tipărită cu sprijinul Secretariatului de Stat pentru Culte.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Tezaurul Mănăstirii Putna : 1871, Eminescu și serbările Putnei. - Putna :

Editura Mitropolit Iacov Putneanul, 2023

ISBN 978-606-8962-29-0

726

© Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”,
Mănăstirea Putna, 2023

Începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, Mănăstirea Putna a fost gazda mai multor serbări comemorative închinat lui Ștefan cel Mare. Virtuțile acestui domn – credința adâncă în Hristos, smerenia, hărnicia, dragostea de Dumnezeu și de aproapele, cumpătarea, mila, dărnicia, curajul în fața a tot felul de primejdii, înțelepciunea, nădejdea, demnitatea, năzuința spre libertate – au inspirat toate generațiile de români care s-au succedat după trecerea sa la cele veșnice.

SERBAREA DIN ANUL 1871

Manifestările s-au desfășurat în zilele de 15–17 august, într-o vreme când nordul Moldovei, Suceava, fosta capitală, și Mănăstirea Putna se aflau sub ocupație habsburgică încă din anul 1775. Nota specifică a acestei serbări a fost aceea că inițiativa și organizarea evenimentului au aparținut studenților.

Primii pași au fost făcuți de către studenții români din Viena, cărora li s-au alăturat colegii lor de la universitățile din Iași, Cernăuți, Cluj, Sibiu, Arad, București, Budapesta, Torino, Berlin și Paris. Principalii organizatori au fost Petru Pitei, Nicolae Teclu, Mihai Eminescu, Ioan Slavici și egumenul

putnean Arcadie Ciupercovici, iar dintre personalitățile care într-un fel sau altul au contribuit la reușita serbării îi amintim pe Mihail Kogălniceanu, I.G. Sbiera și Vasile Alecsandri.

Vestea Serbării s-a răspândit în toate provinciile românești, consecința fiind aceea că marile orașe (mai ales din Moldova), începând cu Iașiul, au organizat ele însele ample serbări comemorative locale închinat lui Ștefan cel Mare, în solidaritate cu Serbarea de la Putna din 15 august. Toate aceste activități culturale au avut darul de a stimula conștiința unității naționale, Serbarea de la Putna fiind numită „scânteia care a aprins torțele la Marea Unire de la 1 decembrie 1918”¹.

În centrul Serbării de la Putna a stat ceremonia sfințirii și depunerii pe mormântul lui Ștefan cel Mare a unei urne de argint și a altor daruri însoțitoare (flamure, drapele, panglici tricolore). Darurile proveneau din provinciile românești: Moldova, Țara Românească, Bucovina, Crișana și Oltenia. Seara și a doua zi a urmat întrunirea unui *Congres* al studenților, tot la Putna, în cadrul căruia s-au purtat discuții pe mai multe teme, între care rostul junimii române în răspândirea culturii și căile de realizare a acesteia.

După încheierea Serbării, egumenul Arcadie Ciupercovici s-a îngrijit ca darurile așezate de

¹ Adrian Alui Gheorghe, în prefața la vol. *Serbarea de la Putna, 1871. Publicistică, documente, amintiri*, carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, ediție îngrijită de monahul Alexie Cojocar, Mănăstirea Putna, 2021, p. 5.

studenți pe mormântul lui Ștefan cel Mare să fie păstrate chiar în acel loc, spre aducere aminte generațiilor viitoare, în acest scop făcându-se un nou baldachin, închis cu sticlă.

SERBAREA DIN ANUL 1904

Evenimentul a avut loc în data de 2 iulie și a fost prilejuit de împlinirea a patru veacuri de la trecerea la cele veșnice a lui Ștefan cel Mare. La acea vreme, Bucovina încă era captivă în Imperiul Austro-Ungar, iar la Putna era egumen Teofil Patraș.

În România, inițiativa comemorării a aparținut lui Spiru Haret, supranumit „omul Școlii”, care ocupa funcția de ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice. În Imperiu, inițiativa a aparținut studenților bucovineni care studiau la Budapesta, cărora le-au răspuns colegii lor din Cernăuți, în frunte cu George Tofan. În același timp, la insistențele elementului românesc din Bucovina, a fost alcătuit, tot în Cernăuți, un alt comitet de organizare al serbării, pus sub conducerea lui Eudoxiu Hurmuzachi (președinte), Eusebie Popovici (vicepreședinte), Iancu Flondor (vicepreședinte) și preotul Ștefan Saghin (secretar).

În timpul Serbării de la Putna au fost depuse coroane pe mormântul lui Ștefan cel Mare din partea mai multor societăți culturale și nu numai. Una dintre aceste coroane, din bronz, era cea a regelui României, Carol I.

La serbare au fost prezenți: mitropolitul Bucovinei, Vladimir de Repta, care a săvârșit Sfânta Liturghie și parastasul ctitorilor, profesorii cernăuțeni Teodor Tarnavski (care a rostit predica festivă) și preotul Constantin Popovici, N. Iorga, Dimitrie Onciul (care a ținut cuvântarea festivă), Grigore Tocilescu, Nicolae Filipescu (reprezentant al Guvernului României), A. Tzigara-Samurcaș, delegații a diferite societăți studențești din București, Iași, Paris, Viena, München, reprezentanți ai Academiei Române și ai Universităților din București și Iași.

SERBAREA DIN ANUL 1926

Manifestarea a avut loc în data de 8 august, inițiativa aparținând *Cercului studențesc „Arboroasa”* din Cernăuți. Inițial, serbarea fusese planificată pentru anul 1921, când se împlineau 50 de ani de la Serbarea din anul 1871.

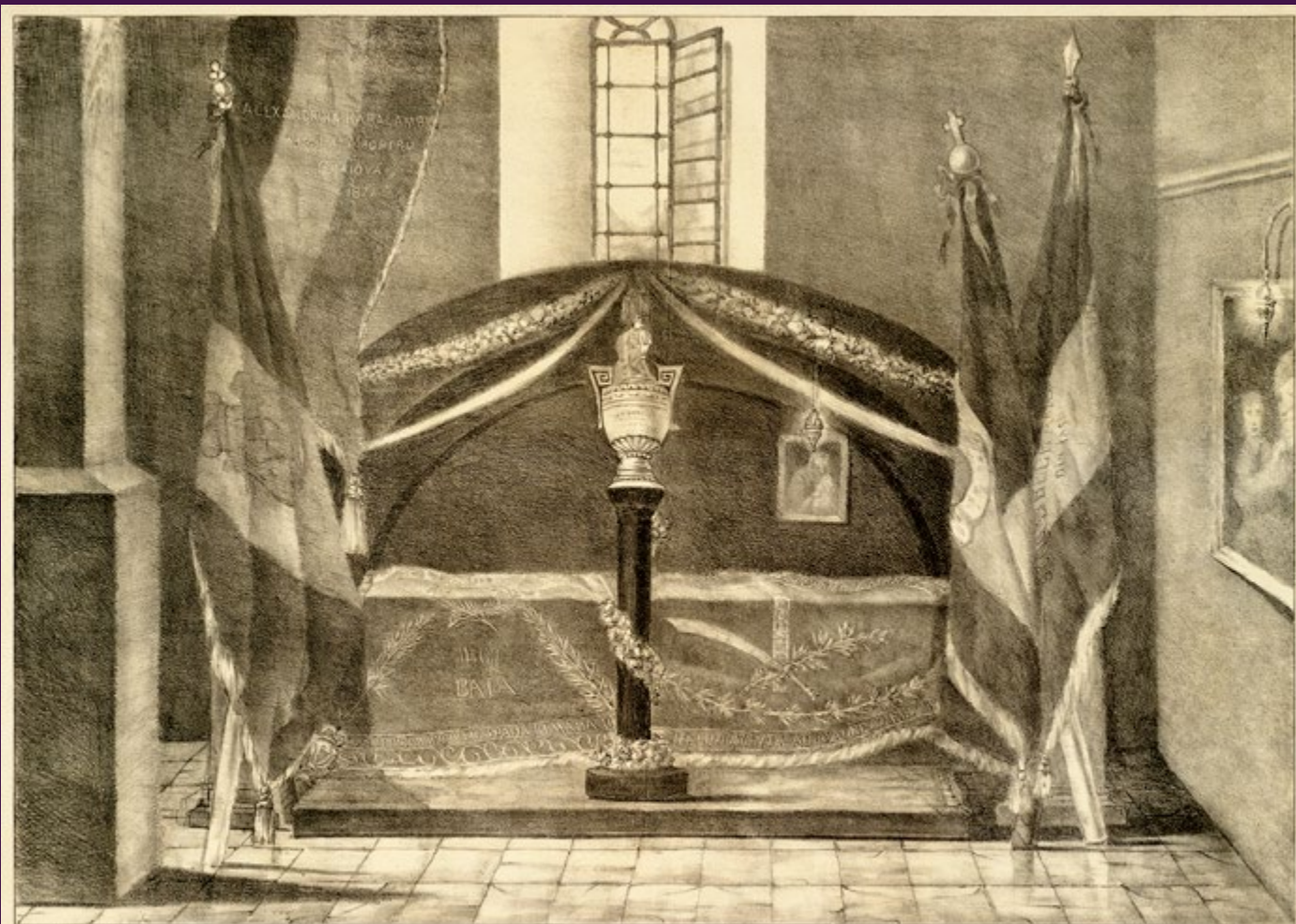
Serbarea din 1926 a fost prima ținută în România Mare, evenimentul fiind pus sub patronajul Alteței Regale Ileana. În mănăstire, ea a fost întâmpinată de către mitropolitul Bucovinei, Nectarie Cotlarciuc, și de către starețul Grigore Volcinschi. În biserică, principesa a depus o coroană de lauri pe mormântul lui Ștefan cel Mare, apoi a inaugurat, în incinta mănăstirii, bustul lui Mihai Eminescu, operă a artistului Oscar Han. Au fost ținute discursuri de către Nichifor Crainic, secretarul general al Artelor și reprezentant al Guvernului României, Pamfil Șeicaru, Constantin Berariu, Teodosie Popescu, președintele *Cercului studențesc „Arboroasa”*, Domețian Spânu.

SERBAREA DIN ANUL 1957

Idea unei serbări comemorative, la Putna, la împlinirea a 500 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare a aparținut unui mic grup de studenți din Iași, alcătuit din: Alexandru Zub (Facultatea de Istorie), Mihalache Brudiu, Aurelian I. Popescu, Dumitru Vacariu și Victor Ciochia. Ziua aleasă pentru aniversare a fost 14 aprilie.

Regimul comunist a fost împotriva acestei serbări din cauza evenimentelor din octombrie–noiembrie 1956 din Ungaria, unde tocmai avusese loc o revoluție anticomunistă. Regimul nu a oprit, totuși, serbarea, dar a luat măsuri ca numărul studenților participanți să fie cât mai mic, limitându-se numărul de vagoane de la trenul special care avea să vină la Putna.

Prima așezare pe mormântul lui Ștefan cel Mare a darurilor aduse la Serbarea din 1871 – litografie de Petru Verussi ►

H. V. BROSCHÉ FINE ARTS LITH.

P. W. T. SALAZAR ENGRAV.

MORMENTUL LUI ȘTEFAN CEL ÎN MARE

(MONASTIRIA PUTNA)

Fig. 4. Biserica Sf. Ștef. Putna.

La eveniment a fost interzis programul artistic pe care studenții îl pregătiseră și pe care intenționau să îl susțină în comună. În cadrul acestuia, studentul Alexandru Zub propusese să se răspândească poezia *Chemare*, scrisă special de către Dumitru Vacariu: „Dau glas buciumașii din Putna și Vrancea/ Din Iași și Suceava, din Neamț și Hotin/ Iar buciumu-și poartă ecou-n suspin/ Căci astăzi, Ștefane, furată ți-e lancea/ Cinci veacuri, Ștefane, stau drept mărturii/ Că n-a fost Moldova mai tristă ca azi/ Când dușmanu-ți pradă și codrii de brazi/ Lăsându-ți străbunele plaiuri pustii”.

Ajunși la Putna, studenții au aflat că toate pădurile dimprejur erau înțesate cu soldați înarmați. Tribunele și platformele necesare vorbitorilor lipseau. Nici unui cadru didactic sau student, nici din Iași, nici din alte centre universitare, nu i s-a permis să ia cuvântul. Astfel, serbarea s-a transformat într-un adevărat „marș al tăcerii”².

În primăvara anului 1958, cei patru studenți organizatori au fost arestați, constituind un lot de „contrarevoluționari”; în iulie, au fost judecați și condamnați de către Tribunalul Militar pentru „delictul de uneltire contra ordinii sociale” și pentru promovarea unor „concepții naționalist-șovine” de „ură împotriva minorităților naționale din R.P.R., precum și împotriva URSS”. Fiecare a primit între 8 și 10 ani de închisoare. Starețul Dosoftei Morariu al Putnei a fost îndepărtat de la conducerea mănăstirii.

SERBAREA DIN ANUL 1966

Schimbările și orientările politice survenite în România mai ales după anul 1965 au determinat ca puterea să se angajeze tot mai mult într-o nouă fază a existenței sale, denumită „comunismul naționalist”. Această direcție era cea a independenței față de Moscova și presupunea, implicit, reorientarea către valorile naționale.

² Anghel Popa, *Serbările naționale de la Putna*, Câmpulung Moldovenesc, 2004, p. 183.

La 10 iulie 1966 se împlineau 500 de ani de la punerea pietrei de temelie a Mănăstirii Putna. Comemorarea – celebrată la nivel internațional, sub egida UNESCO – a fost precedată de vizita președintelui statului, însoțit de câțiva membri ai Biroului Politic, în data de 22 mai. La 3 iulie, mitropolitul Iustin Moisescu împreună cu starețul mănăstirii, viitorul episcop Gherasim Putneanul, au slujit un parastas la mormântul lui Ștefan cel Mare, la care au participat mii de credincioși veniți din întreaga țară. Peste o săptămână a avut loc serbarea propriu-zisă, care a fost mediatizată în toată presa.

Pe platoul din fața mănăstirii s-au organizat o mare adunare populară și un simpozion în cadrul căruia a fost evocată personalitatea domnului Moldovei. Au participat mitropolitul Moldovei, multe personalități ale vieții culturale, scriitori, între care Geo Bogza, și studenți. În după-amiaza aceleiași zile, la poalele dealului de unde legenda spune că Ștefan cel Mare ar fi tras cu arcul pentru a alege locul de zidire al mănăstirii, s-a desfășurat un spectacol folcloric la care au participat peste 1500 de artiști amatori. Seara au fost aprinse cinci focuri uriașe pe culmea aceluiași deal, simbolizând cei 500 de ani care trecuseră de la fondarea mănăstirii.

GĂNONIZAREA LUI ȘTEFAN CEL MARE – 1992

Încă din timpul vieții sale, Ștefan cel Mare a fost numit „adevărat atlet al credinței creștine” (Papa Sixt al IV-lea) și „purtător de biruință” (Cronica anonimă a Moldovei), ultimul cognomen Biserica atribuindu-l numai Sfântului Mare Mucenic Gheorghe. În secolul al XVII-lea, cronicarul Grigore Ureche scria, în letopiseț, despre domnul Moldovei, că

Mormântul Sfântului Ștefan cel Mare, 1913 ►

moldovenii, „până astăzi, îi zic «Sveti Ștefan vodă»”.

Tomosul de canonizare a lui Ștefan cel Mare a fost emis la 20 iunie 1992 de către Sfântul Sinod, fiind semnat de către patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Teoctist, de către mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înaltpreasfințitul Daniel, și de către toți membrii sinodali. În aceeași zi, Sfântul Sinod i-a canonizat și pe Sfinții Daniil Sihastrul, duhovnicul lui Ștefan cel Mare, Leontie de la Rădăuți și alți sfinți români.

În data de 21 iunie, la Patriarhie, a avut loc proclamarea solemnă a canonizării acestor sfinți. După zece zile, la 2 iulie, în ziua strămutării la cele veșnice a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, 16 membri ai Sfântului Sinod, printre care Preafericitul Teoctist și Înaltpreasfințitul Daniel, președintele României, membri ai guvernului și mii de credincioși au sosit la Mănăstirea Putna, fiind întâmpinați de părintele stareț, arhimandritul Iachint Unciuleac. De asemenea, au venit tineri care în primăvară parcurseseră *Drumul Crucii* între Chișinău – Iași – București. Pentru acest eveniment au fost aduse la Putna un fragment din Sfânta Cruce a Domnului, de la Mănăstirea Xiropotamu, precum și spada lui Ștefan cel Mare aflată la muzeul Topkapı din Istanbul.

SERBAREA DIN ANUL 1996

Evenimentul a fost pregătit la împlinirea a 125 de ani de la Prima Serbare a Românilor de Pretutindeni și de la Primul Congres Studentesc, ambele organizate la Putna în anul 1871. Inițiativa serbării din anul 1996 a aparținut profesorului Dumitru Irimia de la Universitatea din Iași, susținut de profesori din Timișoara, Suceava, Botoșani, Alba Iulia, precum și de studenți ieșeni.

Manifestările au debutat la Iași, cu *Colocviul Național Studentesc „Mihai Eminescu”*, ediția a XXII-a. În ziua de 15 august, participanții au ajuns la Mănăstirea Putna aducând o urnă din ceramică în care au pus pământ de la mormintele principalilor participanți la Serbarea din anul 1871, precum și de la mormintele lui Lucian Blaga, Alexei Mateevici, Aron Pumnul și Eudoxiu Hurmuzachi. Urna a fost sfințită în cadrul Sfintei Liturghii de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pe atunci mitropolit al Moldovei și Bucovinei, și de către Înaltpreasfințitul Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, în prezența părintelui stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic. Vasul a fost apoi depus pe mormântul lui Ștefan cel Mare împreună cu urna din anul 1871.

SERBAREA DIN ANUL 2004

Comemorarea a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a lui Ștefan cel Mare a reprezentat un alt moment important din istoria Mănăstirii Putna. Sub purtarea de grijă a părintelui stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic, pregătirile au început încă din anul 2002.

În perioada 29 iunie–2 iulie 2004, sute de tineri, în marea lor majoritate studenți din Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR), au organizat un pelerinaj, pe jos, vreme de trei zile, de la Suceava până la Putna, repetând astfel, simbolic, ceremonia aducerii trupului neînsuflețit al lui Ștefan vodă de la Cetatea Sucevei la Putna, în anul 1504. În dimineața zilei de 2 iulie 2004, studenții au intrat în incinta mănăstirii împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților.

La Sfânta Liturghie au participat membri ai Sfântului Sinod în frunte cu Preafericitul Teoctist, patriarhul României, Preafericitul Sava, mitropolitul Varșoviei și al întregii Polonii, precum și alți ierarhi ortodocși din diferite țări. Seara, studenții au urcat pe *Dealul Crucii*, unde au scris cu torțe

cuvântul „Ștefan”, iar la revenire au așezat pe mormântul lui Ștefan cel Mare vase cu pământ din toate provinciile românești. La aceeași serbare, mănăstirea a primit o copie a spadei lui Ștefan cel Mare, dăruită Guvernului României de către prim-ministrul turc, Recep Tayyip Erdoğan.

În octombrie, același an, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I a depus pe mormântul lui Ștefan cel Mare o candelă din argint, ca o recunoaștere a meritelor domnului Moldovei în apărarea creștinătății.

SERBAREA DIN ANUL 2007

Cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la înscăunarea lui Ștefan cel Mare, în zilele de 1–2 iulie, studenții din ASCOR au făcut un pelerinaj de la Cetatea Sucevei la Mănăstirea Putna. Din satul Bivolărie ei au venit pe jos, având cu ei o urnă din argint, pe care au depus-o, în ziua de 2 iulie, pe mormântul lui Ștefan cel Mare. Seara, tinerii au urcat, cu făclii, pe *Dealul Crucii*. La sfârșitul ceremoniei, părintele stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic, a adresat tinerilor un cuvânt de mulțumire și încurajare.

Serbarea din 1966

SERBAREA DIN ANUL 2011

La împlinirea a 140 de ani de la Serbarea din anul 1871, cu purtarea de grijă a părintelui stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic, Liga Studenților Români din Străinătate (LSRS) a organizat la Putna o nouă întrunire studențească. Ideea a aparținut unui om dedicat operei lui Constantin Brâncuși: profesorul gorjean Dumitru Daba. El a sugerat studenților organizarea la Putna a unei noi reuniuni, cu prilejul împlinirii a 140 de ani de la Primul congres al studenților, ținut tot la Mănăstirea Putna, în anul 1871. Congresul din 2011 avea să reia preocupările și frământările studenților de odinioară: rememorarea trecutului, analiza prezentului și căutarea unor direcții de dezvoltare.

Urmând sfatul profesorului Daba, în zilele de 12–14 august 2011, LSRS a organizat, la București, forumul „România Jună”, care a reunit 300 de tineri români din țară și din străinătate, precum și experți consacrați. Au fost propuse obiective, soluții și măsuri practice privind dezvoltarea României pe termen lung, concluziile fiind sintetizate în „Programul România Jună 2030: România în 3Decenii”.

În data de 15 august, reprezentanții LSRS au venit la Putna, unde, în fața celor prezenți, studenți și nu numai, au prezentat concluziile forumului de la București. Tudor Andrei, un talentat violonist român stabilit la Viena, a interpretat *Balada* lui Ciprian Porumbescu. Apoi, studenții au inaugurat o placă comemorativă din marmură, spre aducere aminte. La eveniment au fost prezenți Înaltpreasfințitul Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, precum și Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, episcop vicar patriarhal, care a transmis un mesaj din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

ANUL CENTENAR 2018

Unirea provinciilor românești, în anul 1918, a reprezentat momentul cel mai înălțător din istoria românilor. În perioada 30 decembrie 2017 – 1 ianuarie 2018, peste 200 de studenți au participat la tabăra de la Mănăstirea Putna. Momentul culminant l-a reprezentat urcarea pe *Dealul Crucii*, în seara zilei de 1 ianuarie 2018, acolo unde tinerii au scris cu torțe numărul „100”.

În vară, la 1 iulie, Înaltpreasfințitul Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, a sfințit „Crucea unității neamului românesc”, monument din piatră adus la Putna de către reprezentanții municipiului Soroca, în frunte cu primarul Victor Său. Crucea a fost amplasată în fața turnului de intrare în mănăstire.

În ziua următoare, 2 iulie, un sobor de ierarhi în frunte cu Înaltpreasfințitul Teofan, mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a sfințit, la intrarea în mănăstire, Portalul Memorial Golgota Neamului – „Fântâna Albă”, în amintirea românilor din nordul Bucovinei uciși de sovietici, în ziua de 1 aprilie 1941, în încercarea acestora de a trece noua graniță impusă României de URSS.

Tot cu prilejul centenarului a fost reconstituită coroana lui Ștefan cel Mare. Făcută din argint aurit, perle, pietre prețioase și semiprețioase (rubine, smaralde, turmaline, granate), aceasta reproduce coroana Sfântului voievod Ștefan așa cum este ea reprezentată în două imagini pictate din veacul al XV-lea: miniatura din Tetraevanghelul din anul 1473 și icoana votivă de la Mănăstirea Voroneț, c. 1490. Noua coroană – la a cărei realizare au contribuit istorici și specialiști în heraldică – a fost sfințită în data de 13 august 2018 de către Preafericitul Daniel, patriarhul României, în paraclisul reședinței patriarhale.

Anul centenar s-a încheiat tot cu o procesiune: în seara zilei de 30 decembrie, tineri, în marea lor majoritate studenți, au urcat din nou pe dealul *Dealul Crucii*, unde au desfășurat un uriaș tricolor

(30 × 20 m). De acolo, ei au coborât în mănăstire, au înconjurat biserica și au dezvelit o placă omagială dedicată Centenarului Marii Uniri. Au urmat discursuri ale reprezentanților a cinci filiale ASCOR și un cuvânt din partea părintelui stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic.

A doua zi a fost organizată conferința „Personalități care au făcut România Mare – modele pentru tinerii de azi”, susținută de scriitorul Adrian Alui Gheorghe.

SERBAREA DIN ANUL 2021

Cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la Prima Serbare a Românilor de Pretutindeni și de la Primul Congres al Studenților (1871), tineri din toate centrele universitare românești și din diaspora au revenit la Putna, fiind primiți de părintele stareț, arhimandritul Melchisedec Velnic, și de întreg soborul mănăstirii. Manifestările *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal* au fost deschise în data de

15 iunie 2021, fiind puse sub patronajul Patriarhiei Române și al Academiei Române.

Manifestările au culminat în ziua de 15 august cu sfințirea candelii aniversare oferită de cei peste 650 de studenți prezenți și cu așezarea ei pe mormântul lui Ștefan cel Mare.

În ziua următoare a fost ținut *Congresul studențesc aniversar* la care au luat cuvântul Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, academicianul Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, și alți invitați. Au fost transmise mesaje din partea asociațiilor studențești din țară și din diaspora, și s-a dat citire declarației finale a Congresului care a fost semnată de către toți cei prezenți. Seara, studenții au urcat pe *Dealul Crucii* unde, cu torțe, au figurat numărul „150”.

În data de 17 august, a fost organizat Simpozionul „Eminescu și Putna”, la care au participat, printre alții, academicienii Ana Blandiana, Ștefan Afloroaei și Alexandru Zub, criticul de artă Mircea Oliv, scriitorii Grigore Ilisei și Adrian Alui Gheorghe. Evenimentul a fost secundat de expunerea unor lucrări de artă semnate de artiștii plastici Horea Paștina și Dacian Andoni.

Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal, 2021

1. Urnă omagială

Datare: 1870

Dimensiuni: 53 × 28 cm

Material: argint

Descriere: Piesa are înfățișarea unei urne antice. Postamentul este rotund, în trei trepte. Deasupra, o coroniță din flori și un mănunchi de petale face trecerea spre o cunună din frunze și boabe de dafin, la greci simbol al biruinței, purității, nestrăcăciunii și nemuririi. Deasupra cununii este inscripția, situată în zona de mijloc a piesei, urmată de un ornament grecesc clasic alcătuit dintr-o succesiune de „T”-uri, unele în picioare, altele răsturnate. Urna se încheie cu niște petale lungi, care susțin capacul. Acesta are înfățișarea unor draperii elegante

care închid urna. Lateral, sunt două toarte răsucite în unghi, lucrate în stil antic.

Inscripție: „Eroului, învingătorului, apărătorului existenței române, scutului creștinătății, lui Ștefan cel Mare, junimea română academică, MDCCCLXX”.

Locul execuției: Viena

Donatori: studenți români din Imperiul Austro-Ungar, România, Imperiul German, Elveția, Franța și Italia

Istoric: Urna a fost așezată de către Comitetul Serbării din anul 1871 pe un postament de marmură cenușie, în fața mormântului lui Ștefan cel Mare, în ziua de 16 august 1871.

2. Piedestal

Datare: 1870 sau 1871

Dimensiuni: 47 × 86 cm

Material: marmură cenușie

Tehnică: sculptură

Descriere: Piesa are o bază rectangulară pe care se sprijină fusul; la capătul acestuia se află un capitel sculptat în stilurile corintic (frunze de acantă) și ionic (volute). Piedestalul se termină cu o platformă octogonală.

Donatori: participanții Serbării de la Putna din anul 1871

Istoric: Obiectul a servit drept piedestal pentru urna din argint pe care studenții români au depus-o la mormântul lui Ștefan cel Mare, în data de 16 august 1871.

MEMORIEI LUI STEFANU CELU MARE.

Omagiu de veneratiune si

din Bucovina. - MDCCCLXX. -

recunoscintia adusu de doamnele romane

3. Epitaful Doamnelor Române din Bucovina

Datare: 1870

Dimensiuni: 128 × 128 cm

Locul execuției: Viena

Tehnică: broderie

Materiale: catifea, fir de argint și de argint aurit

Descriere: Piesa are în centru o cruce cu trei brațe orizontale, în fața căreia se află o ramură de măslin și un paloș. Deasupra crucii este o coroană din aur. Crucea, paloșul, ramura și coroana sunt înconjurată de flori de crin. În partea inferioară a piesei sunt brodate o stea și o semilună conturnată. Inscripția piesei este întreruptă la colțuri de patru motive asimilate „nodului lui Solomon” (două elipse

intersectate) care au, la mijloc, crucea. De la baza epitafului erupe un mănunchi de raze care se revarsă asupra simbolurilor.

Inscripție: „Memoriei lui Ștefan cel Mare, omagiu de venerațiune și recunoștință adus de doamnele române din Bucovina, MDCCCLXX”.

Donatoare: Ana Vasilco, Maria Criste, Catinca Gafenco, Catinca Giurgiuvan, Eufrosina Hurmuzachi împreună cu alte doamne române din Bucovina

Istoric: Epitaful a fost așezat pe mormântul lui Ștefan cel Mare, cu prilejul Serbării din anul 1871.

PATRIEI NOSTRE DE CATU SA LASAMU

SI UNA SI ALTA IN PRADA INAMICULUI

INTRU APARAREA RELIGIUNII SI A

MAI BINE SA MURIMU CU SPADA IN MANA

VALEA ALBA.

1476

1497

PADUREA COSMINEI.

1475

RACOVA.

1467

BAIA.

4. Epitaful Doamnelor din România

Dată: 1871

Dimensiuni: 115 × 115 cm

Tehnică: broderie

Materiale: catifea, mătase, fire de argint și de argint aurit

Descriere: Piesa are formă pătrată. În centru sunt brodate literele „S” și „V” [Ștefan voievod], în ligatură, flancate de anii de domnie ai acestuia: „1456–1504”. Deasupra este o coroană deschisă, cu cruci în vârful fleuronilor. Inițialele, anii și coroana sunt înconjurată de două ramuri; cea din dreapta are frunze de stejar și ghindă; cea din stânga are frunze și boabe de dafin. Ramurile sunt legate jos cu o panglică și se arcuiesc până când își ating vârfurile, formând o cunună. În exterior, spațiul este împărțit în patru cartiere, în care sunt menționate cele mai importante lupte ale lui Ștefan cel Mare: 1) „1467 – Baia” (jos); 2) „1475 – Racova” (la dreapta); 3) „1476 – Valea Albă” (sus); 4) „1497 – Pădurea Cosminei” (la stânga). La colțurile epitafului sunt patru steme, toate

timbrate cu câte o coroană de aur închisă, crucigeră. Stemele aparțin următoarelor provincii românești: 1) Moldova: capul de zimbru cu o stea între coarne, flancat de doi delfini afrontați; lateral, soarele și semiluna; 2) Muntenia: acvila cruciată cu un buzdugan și o sabie; lateral, soarele și semiluna; 3) Oltenia: leul rampant cu o sabie; lateral, soarele și semiluna; 4) Transilvania: șapte turnuri crenelate, soarele și semiluna. Toate mobilele stemelor sunt brodate cu fir de aur pe fond de argint.

Meșter: Nacu

Locul execuției: București

Donatoare: Maria Rosetti împreună cu alte doamne din România

Inscripția: „Mai bine să murim cu spada în mână, întru apărarea religiei și a patriei noastre, decât să lăsăm și una și alta în prada inamicului”.

Istoric: Epitaful a fost așezat pe mormântul lui Ștefan cel Mare, la Serbarea din anul 1871.

5. Steagul Școlii Belle-Arte din Iași

Datare: 1870 sau 1871

Dimensiuni: 160 × 159 cm

Materiale: mătase, lemn policrom, alamă

Tehnică: pictură în ulei pe pânză

Descriere: La origine, steagul tricolor, cu benzile orizontale, avea dimensiunile 258 × 168 cm. S-au păstrat doar zona centrală pictată pe ambele fețe și fragmente din benzile colorate. Pe față, pictura îl înfățișează pe Ștefan cel Mare: înveșmântat într-o tunică pe care este tricolorul, ținând în mână o ramură de măslin, domnul se ridică din mormânt dând la o parte lespedea. Pe baldachin, sus, este acvila Munteniei, iar jos, bourul Moldovei. Pe spatele steagului este pictată inscripția votivă, înconjurată de un chenar auriu din motive vegetale și geometrice.

Hampa are o lungime de 3,21 m și o grosime de 4,3 cm. Pe ea sunt pictate benzi tricolore răsucite. În vârf este un ornament „tip frunză”,

din alamă (21 cm). De hampă este prinsă o panglică din mătase vișinie (139 × 11 cm).

Inscripții. Pe față, de-a dreapta și de-a stânga steamei Moldovei sunt scriși anii: „1470” și „1859”. Primul se referă la anul sfințirii Mănăstirii Putna, celălalt este anul unirii Moldovei cu Țara Românească. O altă inscripție se află pe lespedea mormântului lui Ștefan cel Mare: „Amor de patrie și lege”. Pe spate, este scris textul: „Eroului Ștefan cel Mare, depusă de elevii Școlii Belle Arte din Iași, la Serbarea de 15 august 1871”.

Donator: Școala Belle-Arte din Iași

Istoric: Flamura a fost așezată lângă mormântul lui Ștefan cel Mare în timpul Serbării din anul 1871.

Observații: Piesa s-a păstrat parțial. Inițial, ea avea și trei benzi tricolore din mătase, dispuse orizontal, care încadrau imaginea lui Ștefan cel Mare. Din acele benzi se mai păstrează doar fragmente.

6. Steagul Urbei Vaslui

Datare: 1871

Dimensiuni: 150 × 133 cm

Materiale: mătase, lemn policrom, alamă

Descriere: Piesa are două straturi distincte.

Primul strat este alcătuit din trei benzi din mătase – roșu, galben și albastru – dispuse orizontal. În partea centrală este pictată stema urbei Vaslui: în scut, mobila principală este un stup de nuiele înconjurat de un roi de albine și de plante de floarea soarelui. Scutul este timbrat cu o coroană închisă, roșie, decorată cu perle și pietre prețioase, având în vârf un glob cruciger. Toate aceste elemente heraldice sunt reprezentate sub un pavilion de purpură, cu ciucuri și franjuri, căptușit cu hermină și prins într-o coroană închisă. Aceasta din urmă este împodobită cu perle și pietre prețioase roșii și are în vârf un glob cruciger.

Al doilea strat este tot un tricolor format din benzi de mătase dispuse orizontal, cusute între ele. În centru este stema cea mică a României: scut sfertuit; în primul cartier (câmp de azur) și în al patrulea (câmp de aur) este *acvila cruciată* a Țării Românești; în al doilea cartier (câmp de azur) și în al treilea (câmp roșu) este *zimbrul* cu o stea între coarne, stema Moldovei; în punctul de întâlnire al celor patru cartiere există un scut central, sfertuit, fără mobile; primul și al patrulea cartier au câmpuri negre, iar al doilea și al treilea

au câmpuri de argint. Scutul este timbrat cu o coroană închisă, roșie, cu perle și pietre prețioase, având în vârf un glob albastru, cruciger. Lângă scut, la dextra, o femeie în veșminte tricolore, cu un paloș în mâna dreaptă, sprijină cu mâna stângă scutul blazonului. La senestra, un leu rampant sprijină și el scutul. Sub scut sunt susținători și o panglică cu deviza: „Nihil siene [sic] Deo”. Toate elementele heraldice sunt dispuse sub un pavilion de purpură căptușit cu hermină, prins într-o coroană închisă. Coroana are perle și pietre prețioase roșii, precum și un glob cruciger în vârf.

Hampa flamurei are o lungime de 215 cm, fără ornamentul din vârf, și o grosime de 3,3 cm. Pe hampă sunt vopsite trei benzi – roșu, galben și albastru – care se răsucesc pe toată lungimea piesei. În vârf există un glob bombat, cruciger, din alamă, cu orificii, înalt de 10 cm. Sub el este un mănunchi din șase benzi din mătase – roșu, galben și albastru –, câte două benzi de aceeași culoare.

Inscripții. Pe fața steagului, cu litere mari, aurii: „Urbea Vaslui. În memoria Marelui Erou al Racovei, anul 1475”. Pe spate, iarăși cu litere mari, aurii: „România”.

Donatori: locuitorii urbei Vaslui

Istoric: Flamura a fost așezată la mormântul lui Ștefan cel Mare cu prilejul Serbării de la Putna din anul 1871.

7. Steagul Femeilor Române Moldovene

Datare: 1871

Dimensiuni: 153 × 143 cm

Materiale: mătase, lemn aurit

Descriere: Piesa este formată din trei benzi orizontale – roșu, galben și albastru, având în centru stema Moldovei. Scutul este tăiat, câmpul superior fiind din aur, iar cel inferior de azur. În mijloc este zimbrul cu o stea între coarne. Scutul are ca ornament exterior un pavilion căptușit cu hermină, prins într-o coroană închisă care are în vârf un glob cruciger. Stema este înconjurată de o cunună alcătuită din ramuri subțiri, frunze și flori. Pe banda roșie a flămurii, la stânga, este brodat soarele. Toate marginile piesei au franjuri din mătase aurii.

Hampa este din lemn aurit și are o lungime de 224 cm și o grosime de 5,5 cm. De hampă sunt legate trei panglici din mătase – roșu, galben și albastru – având, la capete, franjuri de mătase aurii. Dimensiunea panglicilor este de 147 × 11 cm.

Inscripții: Pe banda roșie a flămurii: „Femeile române moldovene, 1871”; pe banda albastră: „Cultura este viața. Putna”.

Donatoare: femeile române din Moldova

Istoric: Flămura a fost așezată la mormântul lui Ștefan cel Mare cu prilejul Serbării din anul 1871.

8. Steagul Junelor Române din Crișana

Datare: 1871

Dimensiuni: 193 × 129 cm

Materiale: mătase, lemn, alamă

Descriere: piesa este formată din trei benzi de mătase – roșu, galben și albastru – dispuse orizontal. Fiecare bandă se termină într-un triunghi. Inițial, cele trei benzi au avut ciucuri la capete, din care astăzi se mai păstrează doar unul singur.

Hampa este din lemn vopsit în albastru închis și are o lungime, fără ornamentul din vârf, de 314 cm și o grosime de 3,8 cm. Hampa are

două ornamente: primul, situat în zona mediană, este asemănător cu patru roți zimțate, suprapuse; al doilea, aflat în vârf, este un glob cruciger din alamă, înalt de 33 cm.

Inscripții: În zona centrală a flamurii, cu litere auriu, sunt scrise următoarele cuvinte: pe o față, „**Junele române din Crisiana**”, iar pe cealaltă, „**Cultura e puterea popoarelor**”.

Donatoare: junele române din Crișana

Istoric: Flamura a fost așezată la mormântul lui Ștefan cel Mare în cadrul Serbării din anul 1871.

9. Hampa steagului Alexandrinei Magheru Haralamb

Datare: 1870 sau 1871

Dimensiuni: 298 × 4,2 cm, fără ornamentul din vârf

Materiale: lemn, alamă

Descriere: Hampa prezintă striații adânci, vopsite în roșu, galben și albastru, care se întind de la un capăt al hampei la celălalt. În vârf este o acvilă monumentală, cu aripile deschise, sculptată în lemn și aurită, având dimensiunile de 49 × 38 cm. Se pare că, inițial, acvila a avut în cioc o cruce, astăzi pierdută. Hampa are și un cârlig din alamă, artistic lucrat, precum și un element decorativ sculptat în lemn, aurit,

asemănător cu doi muguri deschiși, adosați.

Flamura hampei s-a pierdut. Ea este însă cunoscută grație unor imagini contemporane. Steagul era impunător, din mătase, cu trei benzi verticale – roșu, galben și albastru –, cu capetele tăiate în triunghi și ciucuri aurii. În centru era chipul lui Ștefan cel Mare pictat de Epaminonda Bucevschi.

Donatoare: Alexandrina Magheru Haralamb

Istoric: Hampa, împreună cu flamura au fost așezate la mormântul lui Ștefan cel Mare, în cadrul Serbării din anul 1871.

10. Panglici tricolore

Datare: 1870–1871

Dimensiuni: 189 × 17 cm

Material: mătase

Număr: trei bucăți

Descriere: Panglicile sunt vopsite în culorile roșu, galben și albastru (fiecare panglică într-o singură culoare), pe margini au dantele, iar la capete franjuri.

Istoric: Este posibil ca panglicile să fi fost legate la una dintre hampele flamurilor descrise mai înainte. O altă posibilitate este aceea ca ele să fi fost așezate ca atare, cu hampă, la mormântul lui Ștefan cel Mare, în anul 1871.

Acoul

12/24
1871

Preacuvioase Tărinte!

Inchinându Comitetul darurile aduse la mor-
mentul lui Ștefan V, cel Mare sfintei Mănăstiri
Putna spre a împodobi biserică din Mănăstire
și în deosebi mormentul Măritului Erou, care
zace într aceea biserică, la pune tot odată sub
părintească îngrijire a Sântiei Voastre și Vă
roagă ca să primiți atât aceste daruri aduse
de solaviosii credincioși români, cât și protect-
toratul, ce prin aceasta Vă se oferă.

Primiți, Preacuvioase Tărinte, expresiunea
cele mai profunde reverințe a noastre!

Vienna, in 12/24 Ianuarie 1871.

Pentru Comitetu:

Ioana Flaminie
Președinte.

M. Mihail secretar.

11. Scrisoare a Comitetului de organizare al Serbării către Mănăstirea Putna

Datare: 12/24 ianuarie 1871

Dimensiuni: 27 × 19 cm

Material: hârtie

Conținut: Președintele și secretarul Comitetului de organizare al Serbării de la Putna înmânează

starețului Mănăstirii Putna darurile care urmau să fie așezate la mormântul lui Ștefan cel Mare, în data de 15 august 1871.

Expeditori: Ioan Slavici, Mihai Eminescu

12. Medalie comemorativă

Dată: 1871

Material: bronz

Diametru: 30 mm

Grosime: 2 mm

Istoric: Medalia a fost emisă cu prilejul Serbării din anul 1871, la inițiativa și cu sprijinul lui Mihail Kogălniceanu.

Inscripții: „Monasterea Putna, 15 august 1871” (pe avers); „Memoriei lui Ștefan cel Mare, râvnitorii gloriilor străbune” (pe revers)

13. Medalie comemorativă a Societății „România Jună”

Datare: 1871

Material: bronz

Diametru: 36 mm

Grosime: 2 mm

Emitent: Societatea „România Jună”

Descriere: Pe *avers* este redată Columna lui Traian.

Observații: Medalia a fost emisă cu prilejul Serbării din anul 1871. Existența medaliei s-a datorat studenților români din Viena.

Inscripții: „Uniți suntem în cuget, uniți în Dumnezeu” (pe *avers*); „În memoria lui Stefan cel Mare, Junimea română academică, Putna, 15 august 1871” (pe *revers*)

SUVENIR PATRIOTILOR

Carii au vizitat la ocazia celebrării de amintire mormântul lui

STEFAN CEL MARE

Sărbăt la 15 August 1870 în sfânta Monastire Putna.

Tridical cu omagiu respectuos Sfântului Ioscașu

de

L. Colonel A. G. Asaki.

STEFAN CEL MARE

BORNUL SUVERANUL ȚĂRII MOLODOVEI.

ÉTIENNE LE GRAND

PRINCE SOUVERAIN DE MOLDAVIE.

*La sa Erau Moldovei re caș fost și hira pariale.
Antec arcaș cea așer ca un fulger tunelotiu
Emell în dăi de trianf și n padireș leger sfute.
Pentru toata Romanica, încășar nemuritor.*

Institutul Albinoi Boline.

[Copia acesui deșpanii săi făcăt de delmeșul G. Asaki la 1876, după origișnătel afătorii în hironica Sf. Monax. Dămă.]

14. Litografie cu portretul lui Ștefan cel Mare

Datare: 1871

Dimensiuni: 43 × 30 cm

Material: hârtie

Descriere: Litografia redă portretul lui Ștefan cel Mare, după un tablou din Mănăstirea Putna. În imagine este copia tabloului făcută de Gh. Asachi, în anul 1826. Sub chipul domnului este stema Moldovei și cuvintele: „Ștefan cel Mare, domn suveran al Moldovei”; „Étienne le Grand, prince souverain de Moldavie”.

Texte: 1) „Suvenir patrioților carii au vizitat la ocazia celebrării de amintire mormântul lui Ștefan cel Mare, serbat la 13 august 1870, în Sfânta Monastire Putna”

2) „Dedicat cu omagiu respectuos Sfântului Locaș de L. Colonel A. G. Asaki”

3) „Eată eroul Moldovei ce e-au fost și bun părinte/ Între arme era ager ca un fulger tunător/Umilit în zi de triumf și-n păzirea legii sfinte/Pentru toată România, luceafăr nemuritor.”

4) „Institutul «Albinei Române»”

5) „Copia acestui desemn s-au făcut de defunctul G. Asaki la 1826, după originalul aflat în biserica Sf. Monast(iri) Putna.”

Istoric: Litografia a fost distribuită, ca amintire, participanților la Serbarea din anul 1871.

15. Crucea comemorativă a Serbării din 1871

Datare: 1871

Dimensiuni: 160 × 83 × 17 cm (crucea);

133 × 69 × 46 cm (soclul); 79 × 56 cm (polița)

Material: piatră

Descriere: Crucea are brațele inegale; pe o față este reprezentat Duhul Sfânt, Care, în chip de porumbel, adumbrește un potir; pe cealaltă față a crucii este reprezentată Maica Domnului.

Inscripții: 1) „Cruce monumentală zidită cu cheltuiala Preacuviosului arhimandrit și igumen Sfintei monastiri Putna, Arcad(i)e Ciupercovici, cu ocasiunea serbării jubileului de 400 ani aranjat de Junimea Academică Română, în memoria eroului Ștefan cel Mare, la 15 august 1871” (pe placa de marmură cenușie);

2) „La poalele Carpaților/ Afi un vechi mormânt/ Unde doarme eroul românilor/ Ștefan, un domn sfânt// Părinții sfinți îl păzesc/ Și prin rugi cu dor șoptesc:/ Precum în cuget și simțire/ Uniți-vă și-n dumnezeire”;

3) „Împărăția cerurilor este asemenea grăunțelii de muștar pe care, luându-l, omul l-a semănat în țarina sa” (pe cruce);

4) „Anton Ziegroszen” (pe soclu).

Sculptor: Anton Ziegroszen[?]

Donator: Arcadie Ciupercovici, egumenul Mănăstirii Putna

SOCIETATEA ACADEMICA
ROMANIA-JUNA

IN VIEN'A
Neubadgasse 6, I. MR.

Primit la $\frac{8}{20}$ Martie 1874
N. 9. I. I. I.

N. 44
74.

Preacuviosia Vostra!

Prezandă Comitetulu centralu pentru scorbăca
de la Putna, cu datulu din 5 Augustu 1873 N. 103
fote actele și agendele sale comitetului societății acad.
„Romania-juna” subsemnatulu comitetu și ia li-
beritatea a se adresa către Preacuviosia Vostra cu întrebarea
ori de suntu gata furniturile de la mormentulu lui
Ștefanu cel mare, pentru care, anca, în Sauru a. t. r.
s'au trimisu șteclile, era ramele, anca de ani se afla
gata la stoleriulu Benedikt Hohenocher din Rada-
uți. În casu deca, această lucrare, pentru carea s'au
cheltuitu atâtea parale, n'au fi finită, Ve rugămă pre
Preacuviosia Vostra, a iniuria cu tola autoritatea Prea-
cuviosiei Vostru, asupra stoleriului, în casulu celu mai reu
chiaru prin judicatoria, că se și implinesca această oblige-
țiunile sale contractate.

Fiindu noi siguri despre bunavoința, cu carea spriginiti
că amicu alu junimii și că membru onorariu alu societății
nostru intereselu ei, sperămă ca ne vili îmbucura în curându
cu unu respunsu favorabilu în chestiunea amintita.

Primiti incredințiarca devolamentului, ce Vi-lu
pastrămă

Vieniă în 9 Martie 1874.

Pentru comitetu:

N. Fogarasiu //
Presid.

Eugeniu Sucvanu
secr.

SOCIETATEA ACADEMICA
ROMANIA-JUNA
IN VIEN'A

16. Scrisoare a „României Jună” către Mănăstirea Putna

Datare: 9 martie 1874

Dimensiuni: 29 × 23 cm

Material: hârtie

Conținut: În scrisoare se amintește de noul baldachin din lemn care avea să fie așezat la mormântul lui Ștefan cel Mare, pentru păstrarea darurilor oferite de studenți în anul 1871.

Expeditor: N. Fogărășianu, președintele Societății academice „România Jună” din Viena

Destinatar: Arcadie Ciupercovici, egumenul Mănăstirii Putna

17. Baldachin pentru mormântul lui Ștefan cel Mare

Datare: 1874

Dimensiuni: 260 × 230 × 100 cm

Material: lemn

Atelier: Rădăuți

Meșter: Benedict Hohenecker

Descriere: Piesa imită un *ciborium*. La colțuri sunt colonete subțiri, iar deasupra, o boltitură cu un medalion rotund, din frunze de stejar și ghindă, în mijlocul căruia sunt literele „S” și „V”

[Ștefan voievod], în ligatură. În același medalion este și o coroană cu decorațiuni ce imită perlele și pietrele prețioase. Baldachinul are două uși laterale, lucrate în stil gotic.

Donator: Societatea academică „România Jună” din Viena

Istoric: Baldachinul a fost așezat deasupra mormântului lui Ștefan cel Mare, pentru a păstra darurile studenților aduse în anul 1871.

18. Coroană comemorativă de la Regele Carol I

Datare: 1904

Dimensiuni: 50 × 56 cm

Material: metal

Greutate: 21 kg

Descriere: Coroana are două ramuri care se arcuiesc atingându-și vârfurile. Ramura din stânga este de stejar, simbol al longevității, răbdării, rezistenței și puterii; are frunze și fructe de ghindă. Ramura din dreapta este de dafin, cu frunze ovale, ușor ondulate la margini, și cu fructe mici.

Inscripție: Panglica este străbătută, în zona mediană, de o fâșie aurie, pe care sunt incizate cuvintele: „Marelui voevod Ștefan, Carol I, Rege al României”. Pe cotorul ramurilor scrie iarăși: „1504–1904”.

Donator: Regele Carol I al României

Istoric: Coroana a fost depusă la mormântul lui Ștefan cel Mare cu prilejul Serbării din 2 iulie 1904.

AVAREA CETATI BUCURESTI

STEFAN MIZBOIU

STEFAN VITAI

STEFAN POPUL I

PAVELA CODRU COSMIN

STEFAN VITAI

STEFAN POPUL II

STEFAN POPUL III

STEFAN POPUL IV

STEFAN POPUL V

STEFAN POPUL VI

STEFAN POPUL VII

STEFAN POPUL VIII

STEFAN POPUL IX

STEFAN POPUL X

BORCHION

BALA

B. MOLOVE

B. ZOCRAFOR

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

B. HUSI

19. Coroană comemorativă de la Societatea Istorică Română din București

Datare: 1904

Dimensiuni: 68 × 40 cm

Material: alamă

Greutate: 8,1 kg

Descriere: Piesa este alcătuită dintr-o ramură de dafin, cu frunze și fructe, și o ramură de rozmarin (simbol al *aducerii aminte* și al *recunoștinței*).

Inscripții: Pe panglică: „Lui Ștefan cel Mare și Sfânt, domnul Moldovei, viteazului apărător al neamului românesc și al creștinătății. Societatea istorică română, București, în pie-toasă admirațiune, 1504–1904”.

Pe frunzele de dafin sunt scrise nume de biserici și mănăstiri ridicate de Ștefan cel Mare: „M-r(ea) Putna”; „Bis(erică) Bădăuții”; „M-r(ea) Pătrăuții”; „M-r(ea) Sf. Ilie”; „M-r(ea) Voroneț”; „Bis(erică) Vaslui”; „Bis(erică) Hârlău”; „Bis(erică) Iași”; „Bis(erică) Borzești”;

„Bis(erică) Dorohoi”; „Bis(erică) Huși”; „Bis(erică) Popăuții”; „M-r(ea) Războienii”; „M-r(ea) Tazlău”; „Bis(erică) Volovăț”; „M-r(ea) Dobrovăț”; „Bis(erică) Reuseni”; „Bis(erică) Baia”; „Bis(erică) Zografos”.

Pe frunzele de rozmarin sunt menționate evenimente din domnia lui Ștefan cel Mare: „Luarea Chilieii”; „Bătălia de la Baia”; „Bătălia Lipinți”; „Luarea Cetății București”; „Bătălia Podul Înalt”; „Bătălia Războieni”; „Bătălia Codru(l) Cosminului”; „Prădarea Pocuției și Ardealului”; „Tratatul cu polonii”; „Ultimul sfat pe patul morții”.

Donator: Societatea Istorică Română din București
Istoric: Coroana a fost depusă la mormântul lui Ștefan cel Mare, cu prilejul Serbării din anul 1904.

20. Coroană comemorativă de la Româncele Bucovinene

Datare: 1904

Dimensiuni: 65,5 × 56 cm

Material: metal

Greutate: 2 kg

Descriere: Coroana este formată din două ramuri de stejar, cu frunze și ghindă. Pe nodul panglicii este stema Bucovinei: scut despicat, având la dextra un câmp de azur, iar la senestra, un câmp roșu; în mijloc, capul de zimbru cu o stea între coarne; la dextra și la senestra, câte o stea cu șase raze. Scutul are ca ornament exterior un pavilion din purpură căptușit cu

hermină, cu ciucuri și franjuri, prins deasupra într-o coroană închisă crucigeră. Aceasta este împodobită cu perle și pietre prețioase roșii și verzi.

Inscripție: Pe panglica aurie: „Memoriei eroului Ștefan cel Mare, 1504–1904. Româncele bucovinene”.

Donatoare: Româncele Bucovinene

Istoric: Coroana a fost depusă la mormântul lui Ștefan cel Mare, cu prilejul Serbării din anul 1904.

21. Coroană comemorativă de la Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor

Datare: 1904

Dimensiuni: 57,5 × 45,5 cm

Material: metal

Greutate: 6,35 kg

Descriere: O ramură de dafin, având frunze ovale și fructe, arcuindu-se spre stânga, și o ramură din stejar, cu frunze polilobate și ghinde, care se curbează la dreapta, alcătuiesc împreună o cunună.

Inscripții: Pe panglică: 1) „Aprilie 12, 1457 – iulie 2, 1504”; 2) „Liga pentru unitatea culturală a

tuturor românilor, 2 iulie 1904”. Pe frunzele de dafin și pe cele de stejar sunt menționați ani și locuri unde Ștefan cel Mare a avut lupte: „1467, Baia”, „1470, Lipiți”, „1475, Racova”, „1476, Războieni”, „1485, Cătlăbuga”, „1486, Șcheia”, „1497, Cozmin”.

Donator: Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor

Istoric: Coroana a fost depusă la mormântul lui Ștefan cel Mare, cu prilejul Serbării din anul 1904.

22. Coroană comemorativă de la Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor, Iași

Datare: 1904

Dimensiuni: 94 × 89 cm

Material: metal

Descriere: Coroana are două ramuri, una, de stejar, la stânga, cu frunze polilobate și fructe de ghindă; cealaltă, la dreapta, cu frunze ovale, ușor ondulate la margini, și fructe mici.

Inscripție: Pe panglică: „Lui Ștefan cel Mare și Sfânt, domnul Moldovei, românii recunoscători. Liga culturală, secția Iași, 2 iulie 1904”.

Donator: Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor, Iași

Istoric: Coroana a fost depusă la mormântul lui Ștefan cel Mare, cu ocazia Serbării din anul 1904.

23. Calendar pe anul 1904

Datare: 1904

Dimensiuni: 67 × 49,5 cm

Material: hârtie

Titlu: „Calendarul național pe anul bisect 1904”.

Deasupra este chipul lui Ștefan cel Mare, bust, la vârsta senectuții, și anul 1504. Legenda: „În amintirea aniversării a patru sute ani de la moartea lui Ștefan cel Mare”.

Descriere: În centru este reprezentat Ștefan cel Mare ținând în mâna dreaptă un sul. La stânga, sabia și coroana domnului. Alături, stema Moldovei, precum și legenda: „Ștefan cel Mare, în 1454 [sic], după Evanghelia din Homor”. Pe marginile calendarului sunt 19 medalioane, însoțite fiecare de câte o legendă: 1) „Ambasad(orul) Brandenburga la Ștef(an) cel Mare”; 2) „Ruinele Cetății Baia”; 3) „Ștefan și genovezii la Chilia”; 4) „Ștefan cel Mare în 1480”;

5) „Ștefan cel Mare și Petru Rareș”; 6) „Ștefan cel Mare în 1485”; 7) „Ruinele cetății Neamț”; 8) „Ultimele zile ale lui Ștefan vodă”; 9) „Monastirea de la Războieni”; 10) „Panahida eroilor de la Rahova”; 11) „Bis(erică) Sf(ântului) Ioan din Piatra Neamț”; 12) „Ștefan cel Mare și aprodu(l) Purice”; 13) „[Mama] lui Ștefan la Cetatea Neamț”; 14) „Ștefan cel Mare în 1465”; 15) „Statuia lui Ștefan cel Mare”; 16) „Ștefan cel Mare în 1460”; 17) „Testamentul lui Ștef(an) cel Mare, 1504”; 18) „Ruinele bisericii din Baia”; 19) „Doamna Voichița și Ștefan cel Mare”.

Loc apariție: București

Cronologie: Calendarul a fost editat în anul comemorativ 1904, cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la strămutarea la locașurile de veci a domnului Moldovei.

24. Medalie comemorativă a Ministerului Instrucției Publice și al Cultelor

Datare: 1904

Diametru: 50 mm

Grosime: 3 mm

Greutate: 49,1 g

Emitent: Ministerul Instrucției Publice și al Cultelor

Executant: Wilhelm Mayer și Frantz Wilhelm, Stuttgart

Descriere: Pe *avers* este chipul domnului Moldovei și legenda: „Ștefan cel Mare și Sfânt, 1457–1504”. Pe *revers* este stema Moldovei. Scutul

este triunghiular, având laturile inferioare curbate; în centru este capul de bour cu o stea în cinci colțuri între coarne, flancat, la dextra, de o roză, iar la senestra, de o semilună conturnată.

Inscripție: 1) „Marelui strămoș Ștefan vodă, la împlinirea de patru sute de ani de la săvârșirea lui din viață, ca semn al recunoștinței neamului său, 1504–1904” 2) „Sub privegherea Societății Numismatice Române”

25. Medalie comemorativă

Datare: 1904

Diametru: 39 mm

Grosime: 3 mm

Greutate: 6,25 g

Loc apariție: Iași

Executant: Atelierele librarului Șaraga

Descriere: Pe *avers* este efigia lui Ștefan cel Mare reprezentat în profil. În exergă, legenda: „Ștefan vodă cel Mare și Sfânt, domn al Țării Moldovei”. Pe *revers*, stema Moldovei. În scut, capul de bour, flancat, la dextra, de o roză, iar la senestra, de o semilună conturnată.

Inscripție: „În amintirea celei de a 400 aniversare a morții sale, 1504–1904”.

SERBAREA DIN ANUL 1926

26. Bustul lui Mihai Eminescu

Datare: 1926

Dimensiuni: 108 × 66 × 53 cm;

soclu: 175 × 98 × 82 cm

Material: metal, piatră, marmură

Tehnică: turnare

Sculptor: Oscar Han

Inscripții: 1) „Mihai Eminescu, 1850–1889” (pe soclu); 2) „În amintirea primului Congres studentesc și a Primei serbări a românilor de pretutindeni ce a avut loc în anul 1871, la mormântul marelui Ștefan vodă, prin îndemnul lui Mihai Eminescu. Ridicatu-s-a acest monument din inițiativa și stăruința «Cercului studentesc *Arboroasa*», 1926” (pe soclu); 3) „O. Han, 1926” (pe bust); 4) „Carol Moscaliuc, Cernăuți” (pe soclu).

Observație: Soclul a fost realizat de sculptorul cernăuțean Carol Moscaliuc, ajutat de studenții Filimon Cârdei și Teoctist Galan. Inițial, pe placa de marmură erau următoarele versuri din poezia *Doina*: „Cine-au îndrăgit străinii/ Mânca-i-ar inima câinii,/ Mânca-i-ar casa pus-tia/ Și neamul nemernicia!” În perioada regimului comunist, această placă a fost înlocuită cu cea din prezent, care are următoarele versuri: „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie.../ La trecutu-ți mare, mare viitor!”

Donator: Cercul studentesc „Arboroasa”, Cernăuți

Istoric: Bustul a fost dăruit Mănăstirii Putna de către organizatorii Serbării din anul 1926.

27. Coroană comemorativă de la Cercul studențesc „Arboroasa” din Cernăuți

Datare: 1926

Dimensiuni: 30 × 23 cm

Material: metal

Greutate: 0,3 kg

Descriere: Coroana este alcătuită din două ramuri de dafin curbate și afrontate, cu frunzele ovale, argintii, și fructe aurite. Ramurile sunt unite, la bază, printr-o bandă aurie. Pe aceasta, la mijloc, este un medalion cu stema Bucovinei. În

scut este gravat un cap de zimbru având între coarne o stea cu șase raze.

Inscripție: „Cercul stud(ențesc) «Arboroasa». 1871–1926”

Donator: Cercul studențesc „Arboroasa”, Cernăuți

Istoric: Coroana a fost așezată la mormântul lui Ștefan cel Mare cu prilejul Serbării din anul 1926.

28. Bustul lui Ștefan cel Mare

Datare: 1955

Dimensiuni: 114 × 90 cm

Material: ghips

Sculptor: Oscar Han

Inscripție: „O. Han, 1955”

Istoric: Posibil ca piesa să fi fost realizată pentru muzeul Mănăstirii Putna, reorganizat în anul 1957, cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare.

DRPTCREDINCIOȘUL VOIVOD

ȘTEFĂN CEL MARE ȘI SFÎNT

PLĂȘIN

29. Icoana de canonizare a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare

Dată: 1992

Dimensiuni: 90 × 60 × 1,7 cm

Materiale: lemn, tempera

Descriere: Ștefan cel Mare ține în mâna dreaptă Sfânta Cruce, iar în cea stângă biserica Mănăstirii Putna.

Inscripție: „Aprobat de Sf(ântul) Sinod, 19 iunie 1992”

Istoric: Icoana a fost pictată pentru Proclamarea solemnă a canonizării lui Ștefan cel Mare din anul 1992.

SE. CYR. DANIL

SINASTRY

PRIVECHGA
TI SI VA
RYGATI.

30. Icoana de canonizare a Sfântului Daniil Sihastrul

Datare: 1992

Dimensiuni: 80 × 50 × 1,7 cm

Material: lemn, tempera

Descriere: Sfântul poartă haine monahale, în mâna dreaptă ține un toiag, iar în cea stângă, o filacteră cu cuvintele: „Privegheați și vă rugați!”

Istoric: Icoana a fost pictată pentru Proclamarea solemnă a canonizării Cuviosului Daniil Sihastrul din anul 1992.

31. Medalie comemorativă a Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților

Datare: 1992

Diametru: 70 mm

Grosime: 5 mm

Greutate: 46,8 g

Emitent: Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților

Realizare: Monetăria Statului

Gravori: Vasile Gabor (aversul), Constantin Dumitrescu (reversul)

Descriere: Pe *avers* este chipul lui Ștefan cel Mare și legenda: „Canonizarea binecredinciosului voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, Sf(ântului) ierarh Leontie de la Rădăuți și a Sf(ântului) Daniil Sihastru. București, 21.06.1992”. Pe *revers* este ansamblul Mănăstirii Putna și inscripția: „Putna, 2.07.1992. Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților”.

32. Urnă comemorativă

Datare: 1996

Dimensiuni: 35 × 15 cm

Material: ceramică

Inscripții: 1) „Numai poetul/ Ca pasări ce zboară/
Deasupra valurilor/ Trece peste nemărgini-
rea timpului (Mihai Eminescu)”;
2) „Colocviul Național studențesc «Mihai
Eminescu», ediția a XXII-a, Iași, 1996”

Istoric: Piesa a fost dăruită Mănăstirii Putna de organizatorii celei de a XXII-a ediții a Colocviului Național studențesc „Mihai Eminescu”, cu prilejul manifestărilor dedicate împlinirii a 125 de ani de la Prima Serbare a Românilor de Pretutindeni, organizată în anul 1871.

SERBAREA DIN ANUL 2004

33. Poliptic

a) Icoană „Mântuitorul Iisus Hristos”

Datare: 2004

Dimensiuni: 100 × 136,5 × 4 cm

Atelier: Mănăstirea Putna

Tehnică: tempera pe lemn

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

b) Icoană „Maica Domnului”

Datare: 2004

Dimensiuni: 100 × 136,5 × 4 cm

Atelier: Mănăstirea Putna

Tehnică: tempera pe lemn

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

c) Icoană „Sfântul Ioan Botezătorul”

Datare: 2004

Dimensiuni: 100 × 136,5 × 4 cm

Atelier: Mănăstirea Putna

Tehnică: tempera pe lemn

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

d) Icoană „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare”

Datare: 2004

Dimensiuni: 100 × 136,5 × 4 cm

Atelier: Mănăstirea Putna

Tehnică: tempera pe lemn

Inscripție: Sfântul voievod Ștefan ține în mâna stângă Mănăstirea Putna, iar în cea dreaptă, o filacteră cu cuvintele: „Doamne, umple-ne-vom de bunătățile casei Tale, sfântă este Biserica Ta, minunată întru dreptate”.

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

e) Icoană „Sfântul Daniil Sisastrul”

Datare: 2004

Dimensiuni: 100 × 136,5 × 4 cm

Atelier: Mănăstirea Putna

Tehnică: tempera pe lemn

Inscripție: Sfântul ține în mâna stângă o filacteră pe care sunt scrise cuvintele: „Doamne, fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit; locui-va în curțile Tale”.

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

MP

ΘΥ

SFÂNTUL

IOAN
BTEZĂTORUL

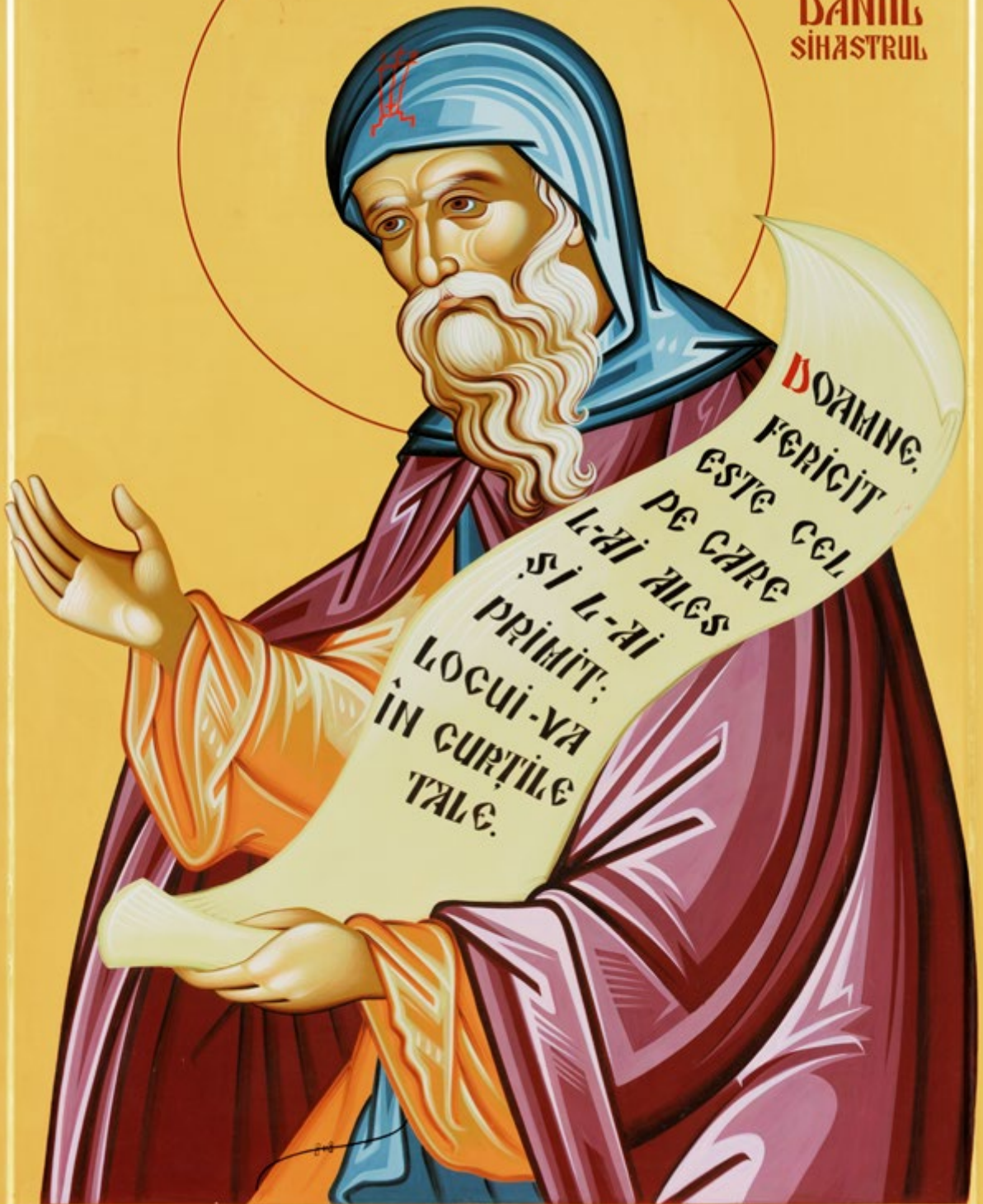
SFANTUL VOIEVOD
ȘTEFAN
CEL MARE

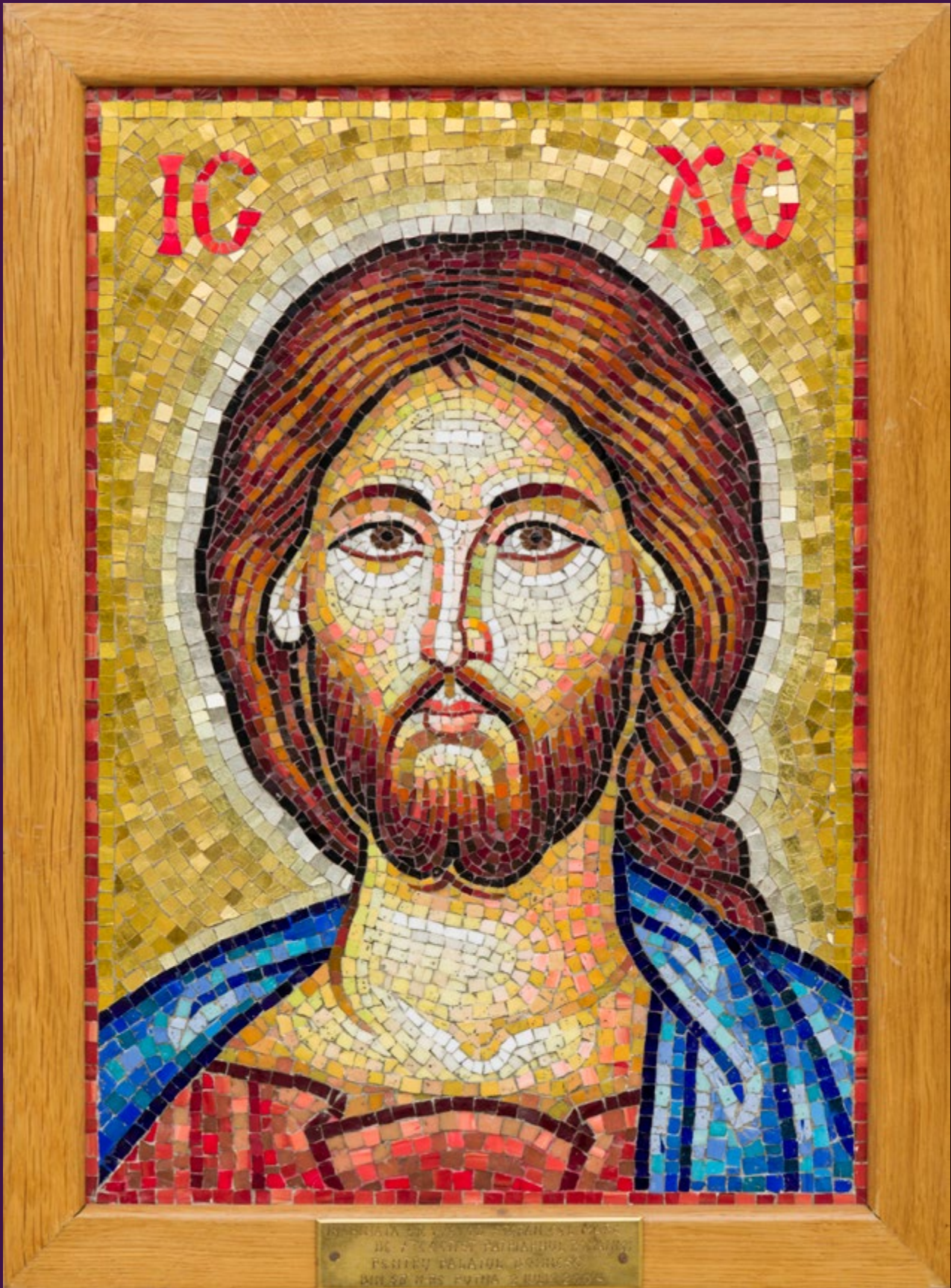

DOAMNE,
UMPLEA-NE-VOM
DE BUNĂTĂȚILE
CASEI TALE;
SFÂNTĂ ESTE
BISERICA TA,
MINUNATĂ
ÎNTRU
DREPTATE.

SFÂNTUL
DANIIL
SIHASTRUUL

IC XC
DE I. COPIA PATRIARCA...
PENTY...
MIL... 1911

34. Icoană a Mântuitorului Iisus Hristos

Datare: 2004

Dimensiuni: 29 × 39 × 3 cm

Material: mozaic

Inscripție: „Închinată Sfântului) Voievod Ștefan cel Mare, de Ț Teoctist, Patriarhul României,

pentru Palatul domnesc din Sfânta) M(ănăsti)re Putna, 2 iulie 2004”.

Istoric: Icoana a fost dăruită Mănăstirii Putna, cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a lui Ștefan cel Mare.

ADORMIREA SFANTULUI
VOIEVOD

ȘTEFAN
CEL MARE

35. Icoana Adormirii Sfântului Voievod Ștefan cel Mare

Dată: 2004

Dimensiuni: 180 × 130 × 4 cm

Tehnică: tempera pe lemn

Locul execuției: Mănăstirea Putna

Descriere: La baza icoanei este înfățișat Ștefan cel Mare, întins pe catafalc, înconjurat de ierarhi, membri ai familiei (soția, fiul, fiica), boieri și monahi. Mai sus, îngerul păzitor ține în mâini sufletul lui Ștefan vodă. În partea superioară sunt înfățișați Iisus Hristos, Maica Domnului și

Sfântul Ioan Botezătorul, însoțiți de patru cete de sfinți. Lateral sunt redată Mănăstirea Putna și Cetatea Sucevei.

Pictor: Arhid. Anastasie Robu

Istoric: Icoana a fost pictată cu prilejul Serbării comemorative a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare. În zilele de 29 iunie–2 iulie 2004, a fost adusă de către studenți în pelerinaj, pe jos, de la Cetatea Sucevei la Mănăstirea Putna.

36. Icoană cu scene din viața Sfântului Ștefan cel Mare

Dată: 2004

Dimensiuni: 94 × 88,5 × 3 cm

Autor: Elena Murariu

Tehnică: tempera pe lemn

Descriere: În partea centrală este înfățișat Mântuitorul Iisus Hristos, șezând pe tron. La dreapta este Fecioara Maria în calitate de mijlocitoare, iar în față, Sfântul Voievod Ștefan. Pe margini: „Cavalcada Sfintei Cruci”, în care este prezent și domnul Moldovei; șase scene din viața acestuia; șapte ctitorii ștefaniene.

Inscripții: 1) „Sfinte Voievod Ștefan cel Mare, primește această ofrandă din mâna Preafericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la prăznuirea celor 500 de ani de la mutarea ta la Domnul” (verso); 2) „Zugrăvită cu voia lui Dumnezeu de mâna Elenei Murariu [...]” (verso).

Donator: Preafericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Istoric: Icoana a fost dăruită Mănăstirii Putna cu prilejul Serbării comemorative a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare.

СОБО́РЪ СТЫ́ХЪ МЪУЕНИКОВЪ

ХО́ЛМСКИХЪ И ПОДЛѢШСКИХЪ

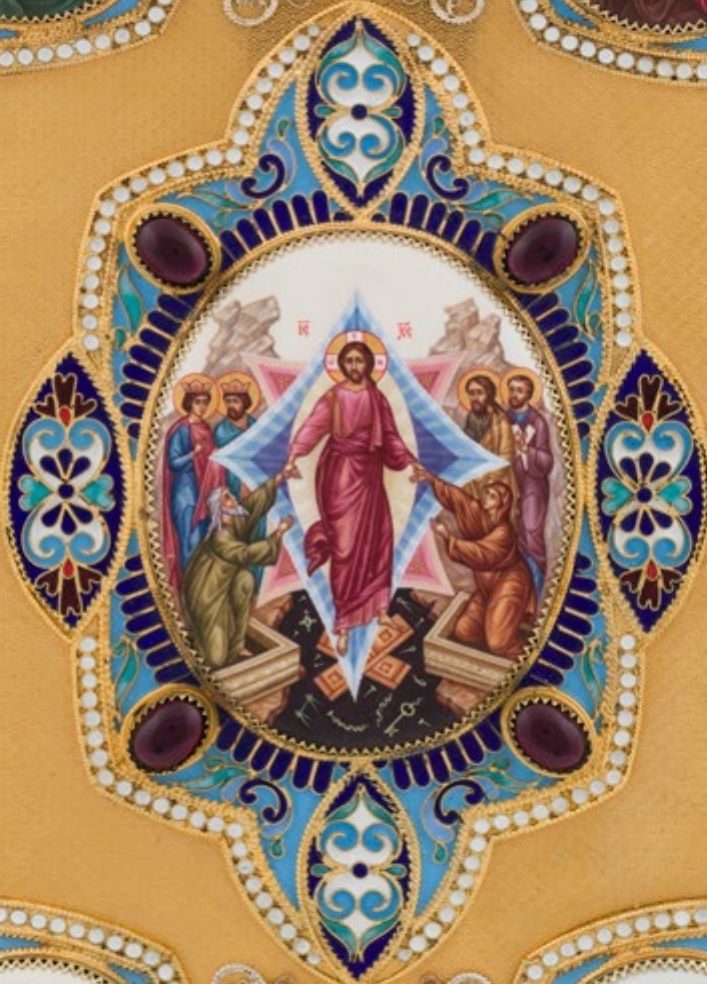
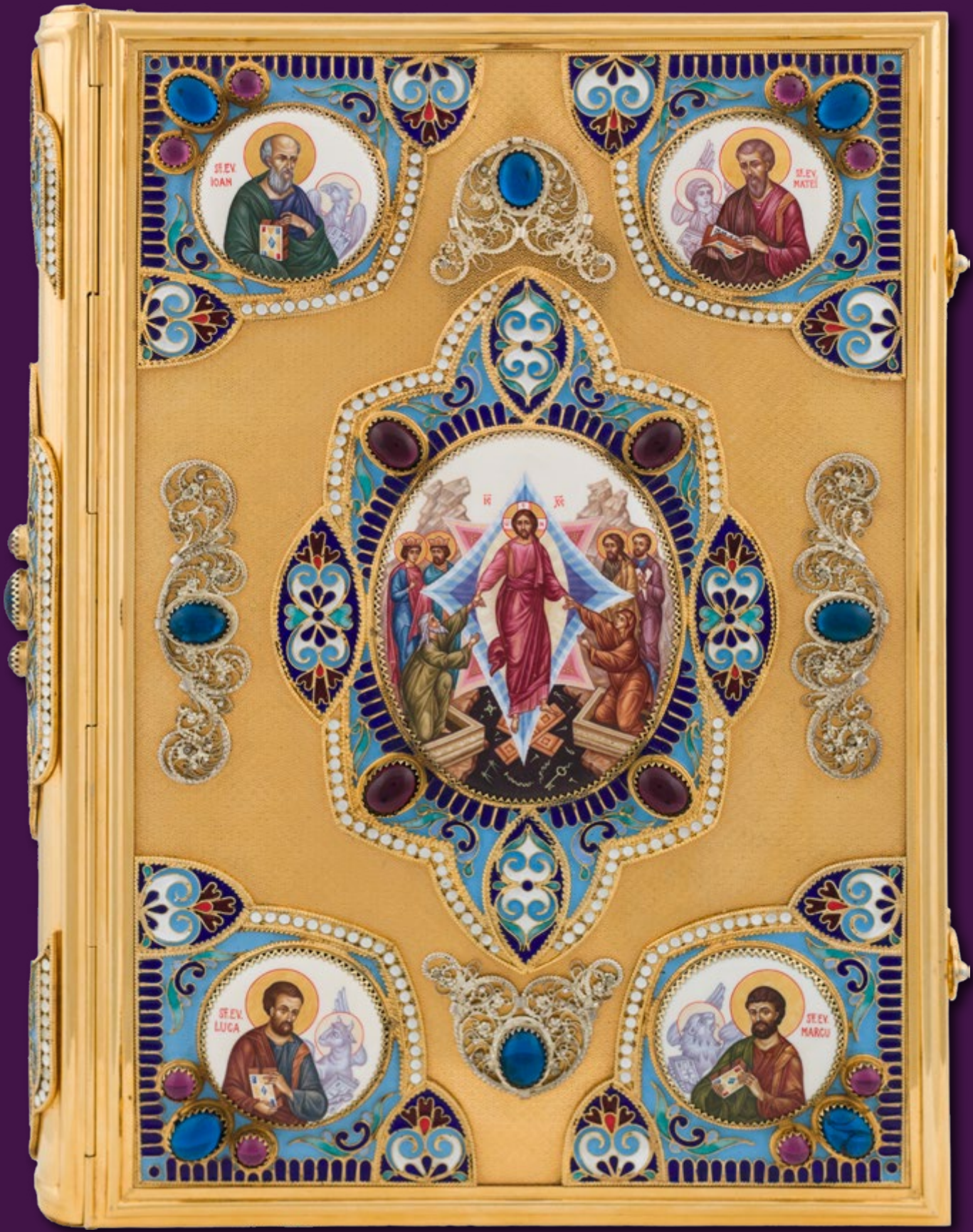

37. Icoană cu Soborul Sfinților Mucenici de Chełm și Podlasia

Dimensiuni: 59,5 × 50 × 3 cm

Donator: Preafericitul Sava, Mitropolitul Varșoviei și al întregii Polonii

Istoric: Icoana a fost dăruită Mănăstirii Putna cu prilejul Serbării din anul 2004.

38. Set de obiecte liturgice pentru Marea Sărbătoare – Ștefan 500

a) Evanghelie

Datare: 2004

Dimensiuni: 36,5 × 26 × 5 cm

Materiale: metal, pietre albastre și violet, email în culorile albastru, alb, verde și cărămiziu pe fond auriu; filigran

Locul execuției: Moscova

Descriere: Pe prima copertă ferecată este icoana Învierii Domnului, iar la colțuri, cei patru evangheliști. Pe coperta a doua este icoana Adormirii Maicii Domnului.

Istoric: Evanghelia a fost realizată pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

b) Chivot

Datare: 2004

Dimensiuni: 28,5 × 28,5 × 100 cm

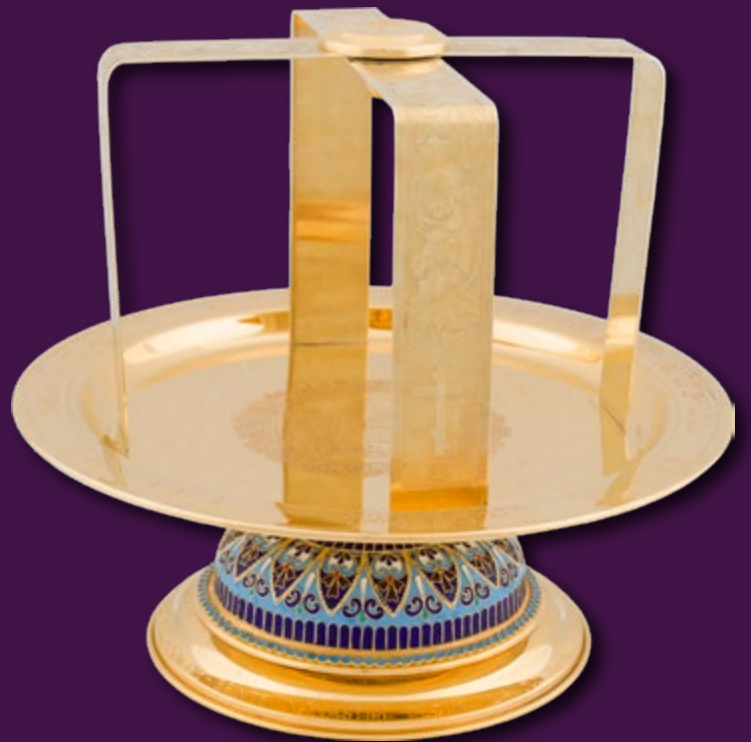
Materiale: metal, email în culorile albastru, verde și cărămiziu pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Descriere: Piesa are forma unui ciborium. În zona centrală sunt doi îngeri care țin ripide în mâini

și acoperă cu ele, cruciș, cutiuța în care se află Sfintele Taine. La colțurile acoperișului ciboriumului sunt patru cruci, iar deasupra lor, în vârf, este încă o cruce, mai mare. Chivotul este închis într-o casetă piramidală, în vârful căreia se află o cruce monumentală.

Istoric: Chivotul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

c) Potir

Datare: 2004

Dimensiuni: 45 × 22 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Descriere: Potirul este decorat cu opt icoane mici, emailate, dispuse astfel: patru, pe cupă: Mântuitorul Iisus Hristos, Maica Domnului, Sfântul Ioan Botezătorul, Sfântul Ștefan cel Mare; și încă patru, pe postamentul potirului: Sfinții Evangheliști Matei, Marcu, Luca și Ioan.

Inscripții: a) „**Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu**”; b) „**Donație Sfintei Mănăstiri Putna, la 500 de ani de la Adormirea Marelui ei ctitor. 2 iulie 2004. Dan Voiculescu**”.

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

d) Disc

Datare: 2004

Dimensiuni: 12 × 31,5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Descriere: Pe suprafața discului este incizată icoana Nașterii Domnului

Locul execuției: Moscova

Inscripții: a) „**Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu**”; b) „**Donație Sfintei Mănăstiri Putna, la 500 de ani de la Adormirea Marelui ei ctitor. 2 iulie 2004. Dan Voiculescu**”.

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

e) Steluță

Datare: 2004

Dimensiuni: 17 × 23,5 cm

Material: metal

Descriere: În centrul piesei este incizată Sfânta Cruce. Benzile metalice sunt decorate cu motivul viței de vie.

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

f) Vas pentru căldură

Datare: 2004

Dimensiuni: 6,5 × 9,8 cm; mânerul: 5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

g) Linguriță

Datare: 2004

Dimensiuni: 24,5 × 2,5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

h) Set de două sfeșnice

Datare: 2004

Dimensiuni: 11,5 × 23,5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectele au fost realizate pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

i) Set de două sfeșnice

Datare: 2004

Dimensiuni: 15,5 × 32 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectele au fost realizate pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

j) Suport de candelă

Datare: 2004

Dimensiuni: 11,5 × 17,5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

k) Set de două cădelnițe

Datare: 2004

Dimensiuni: 8 × 22 cm; cu lanț: 65 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, cărămiziu, pe fond auriu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectele au fost realizate pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

l) Cruce de binecuvântare

Datare: 2004

Dimensiuni: 32 × 18,5 cm

Materiale: metal, email în culorile albastru, alb, verde, roșu

Locul execuției: Moscova

Istoric: Obiectul a fost realizat pentru Serbarea de la Putna din anul 2004.

39. Candelă de la Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I

Datare: 2004

Dimensiuni: 125 × 11 cm

Material: argint

Istoric: Obiectul a fost așezat pe mormântul Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, cu prilejul

împlinirii a 500 de ani de la trecerea sa la cele veșnice.

Donator: Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I

Observație: La baza piesei este monograma patriarhului.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΒΡΘ ΜΓ
ΠΡ ΚΤΘ

40. Disc de la Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I

Datare: 2004

Diametru: 30 cm

Material: argint

Istoric: Obiectul a fost dăruit Mănăstirii Putna de către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I cu prilejul vizitei sale din luna octombrie 2004.

Donator: Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I

Descriere: Pe margine este simbolul viței de vie, iar în centrul piesei este monograma patriarhului.

DRVMVS CRVCH
CV STEFAN... IN INIMÁ

41. Cruce de pelerinaj

Datare: 2004

Dimensiuni: 200 × 99,5 × 4,5 cm

Donatori: organizatorii pelerinajului „Drumul Crucii
– 2004”

Material: lemn

Inscripție: „Drumul Crucii, «cu Ștefan... în inimă»”

Istoric: Crucea a fost adusă în pelerinaj la Putna, pe jos, de români din Republica Moldova, cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la strămutarea la cele veșnice a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare.

«O. RĂBDĂTORULE DE PATIMI ȘI PURTĂTORULE DE BIRUINȚĂ, MARE<MUCENICE>GHEORGHE, CARE

SFÂNTUL

GHEORGHE

VOICVOS, DIN MILA LUI DUMNEZEU DOMN AL ȚĂRII MOLDOVEI, PĂZEȘTE-L NEATINS ÎN VECI. AMIN» 2004+

ÎN NEVOI ȘI ÎNCHINĂCIUNEA ESTI GĂRĂNUL APĂRĂTOR ȘI CALD AJUTĂTOR ȘI CELOR ÎN CĂUȚĂRI. BUCURIE ÎN SPUSĂ

PRIMEȘTE DE LA NOI ȘI ACCASTĂ RUGĂCIUNE. A SMERTILUI ÎN ROBUR ÎN TAU DOMNUL ÎOAN ȘTEFAN

42. Steag brodat cu Sfântul Mare Mucenic Gheorghe

Datare: 2004

Dimensiuni: 103 × 87 cm

Materiale: catifea, mătase, fire metalice

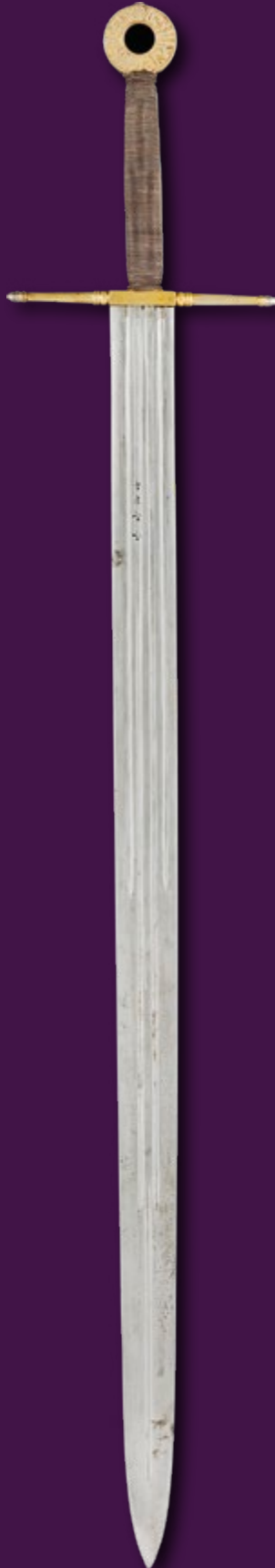
Tehnică: broderie

Descriere: Pe fața piesei este icoana Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, așezat pe tron, ținând în mână o sabie și având sub picioarele sale un balaur. Pe marginea broderiei este rugăciunea: „**O, răbdătorule de patimi și purtătorule de biruință, Mare Mucenice Gheorghe, care în nevoi și nenorociri ești grabnic apărător și cald ajutor, și celor necăjiți bucurie nespusă, primește de la noi și această rugăciune a smeritului**

robului tău, domnul Ioan Ștefan voievod, din mila lui Dumnezeu domn al Țării Moldovei, păzește-l neatins, în veci, amin. 2004”. Pe cealaltă față a broderiei este o reprezentare stilizată după pecetea domnească a lui Ștefan cel Mare.

Donator: Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români

Istoric: Icoana i-a însoțit pe studenții care au venit în procesiune, pe jos, de la Suceava la Putna, în perioada 29 iunie–2 iulie 2004. Broderia este replica unei alte icoane brodate, pe care Ștefan cel Mare a dăruit-o Mănăstirii Zografu în anul 1500.

43. Spada lui Ștefan cel Mare (replică)

Datare: 2004

Dimensiuni: 125 × 21,5 cm

Material: oțel, argint

Descriere: Mânerul spadei este înfășurat în sârmă de argint, iar la capătul lui este un disc aurit cu o inscripție slavă. Lama are două tăișuri și este decorată cu patru cruci mici, incizate.

Istoric: Piesa a fost dăruită Mănăstirii Putna de Guvernul României, la 2 iulie 2004, cu ocazia

Serbării a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a lui Ștefan cel Mare. Replica spadei a fost comandată la un atelier turcesc de către prim-ministrul Turciei, Recep Tayyip Erdoğan, și ulterior a fost dăruită Guvernului României.

Locul execuției: Turcia

Donator: Guvernul României

Inscripție: + **ІѠАНЬ СТЕФАНЬ ВОЕ(ВО)ДА, Г/
ОСПОДАРЬ ЗЕМЛИ МОЛДА(В)СКОИ**

44. Vase comemorative

a) Ulcea

Datare: 2004

Dimensiuni: 22 × 24 cm

Material: argilă

Inscripție: „București. Minunat este Dumnezeu
întru sfinții Lui (Ps. LXVII, 36)”

b) Ulcea

Datare: 2004

Dimensiuni: 12 × 15 cm

Material: argilă

Inscripție: „L.T.C.O.R. – Liga Tinerilor Creștini
Ortodocși din România, Motru, jud. Gorj.
2 iulie 1504–2004”

c) Ulcea

Datare: 2004

Dimensiuni: 27 × 23 cm

Material: argilă

Inscripție: „Cetatea Hotin. Minunat este Dumnezeu
întru sfinții Lui (Ps. LXVII, 36)”

Istoric: În aceste vase, tinerii participanți la Marea Sărbătoare comemorativă a 500 de ani de la trecerea la cele veșnice a lui Ștefan cel Mare au adus, la Putna, pământ din toate provinciile românești.

ÎN MEMORIA
ÎNTEMEIETORILOR SERBĂRILOR
ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT
ȘI AI CONGRESULUI DE LA PUTNA
1871

LIGA CULTURALĂ PENTRU UNITATEA
ROMÂNILOR DE PREȚUTINDENI
STĂREȚIA SFINTEI MĂNĂSTIRI
PUTNA-2 IULIE 2004
EUXINUS*7512

45. Placa omagială a Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindenii

Datare: 2 iulie 2004

Dimensiuni: 113,5 × 68 × 3 cm; diametrul medalionului: 51 cm

Material: marmură, metal

Descriere: Placa prezintă un medalion pe care sunt înfățișați Mihai Eminescu și Ioan Slavici, principalii organizatori ai Serbării de la Putna din anul 1871. La stânga lor este urna de argint pe care au depus-o pe mormântul lui Ștefan cel Mare.

Inscripții: 1) „Eminescu, Slavici” (pe medalion); 2) „Gh. Artoc, 1989” (pe medalion); 3) „În

memoria întemeietorilor serbărilor Ștefan cel Mare și Sfânt și ai Congresului de la Putna, 1871. Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindenii. Stăreția Sfintei Mănăstiri Putna, 2 iulie 2004; Euxinus, 7512” (pe placă).

Donator: Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindenii

Istoric: Placa a fost inaugurată cu prilejul Serbării de la Putna din anul 2004.

46. Medalie comemorativă a Băncii Naționale a României

Dată: 2004

Diametru: 37 mm

Grosime: 2,5 mm

Greutate: 23,2 g

Emitent: Banca Națională a României

Realizator: Monetăria Statului

Gravor: Vasile Gabor

Designer asociat: Mircea Bădărău

Descriere: Pe *avers* este chipul lui Ștefan cel Mare.

Inscripții: „Sf(ântul) Voievod Ștefan cel Mare, apărătorul creștinătății. 2004 – anul «Ștefan cel Mare»”; „1457–1504”. La stânga, stema Moldovei, iar alături, o cruce. În partea de jos a medaliei este o ramură cu frunze de stejar și ghindă. Pe *reversul* medaliei este imaginea bisericii Mănăstirii Putna și mormântul ctitorului. În exerga medaliei, încă o inscripție: „500 de ani de la moartea Marelui Voievod Ștefan cel Mare, domnul Moldovei”.

47. Medalie comemorativă a Secției Numismatice a Cercului Militar Național

Dată: 2004

Diametru: 60 mm

Grosime: 5 mm

Greutate: 106,2 g

Emitent: Secția Numismatică a Cercului Militar Național

Gravor: Maximilian Fetița

Descriere: Pe *avers* este chipul lui Ștefan cel Mare, redat în profil. În exergă, legenda: „Ștefan cel Mare și Sfânt, 1504–2004. 500 de ani de la trecerea lui în eternitate”. Pe *revers* este imaginea bisericii Mănăstirii Putna și inscripția: „Putna, 2004”. În exergă, încă o inscripție: „În această Sfântă mănăstire se află mormântul Marelui domn Ștefan”.

48. Medalie comemorativă

Datare: 2004

Diametru: 50 mm

Grosime: 3 mm

Greutate: 52,4 g

Descriere: Pe *avers*, într-un medalion central, este efigia domnului Moldovei și inscripția: „Ștefan cel Mare și Sfânt, 1457–1504”. În *exergă*,

legenda: „500 de ani de la trecerea în veșnicie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt; 1504–2004”. Pe *revers*, central, este imaginea bisericii Mănăstirii Putna și inscripția: „Mănăstirea Putna”; în *exergă*: „Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților”.

49. Medalie comemorativă

Dată: 2004

Diametru: 60 mm

Grosime: 5 mm

Greutate: 107,73 g

Descriere: Pe *avers* este efigia lui Ștefan cel Mare, reprezentat în profil. În *exergă*, inscripția:

„Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani; 1457–1504”. Pe *revers* este imaginea bisericii Mănăstirii Putna și încă două inscripții: a) „Mănăstirea Putna, 2 iulie 2004”; b) „Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național, Suceava”.

50. Medalie comemorativă a Patriarhiei Române

Datare: 2004

Diametru: 70 mm

Grosime: 5 mm

Greutate: 148,25 g

Emitent: Patriarhia Română

Realizator: Monetăria Statului

Gravor: Maximilian Fetița

Descriere: Pe *avers* este redat Ștefan cel Mare, având aureolă și ținând în mâna stângă Sfânta Cruce, iar în mâna dreaptă, sabia. În exergă, inscripția: „Bincredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, 1504–2004”. Pe *revers* este

stema Patriarhiei Române. În scutul mic este crucea patriarhală. În scutul mare mai apar un porumbel, având în cioc o ramură de măslin, și doi vulturi. Scutul mare este timbrat de mitra patriarhală, flancată, la dextra, de o cruce, iar la senestra, de o cârjă arhierescă. Scutul mare, al cărui contur este dublat de o metanie, este flancat de doi îngeri sub ale căror picioare este o panglică pe care scrie: „Paște oile mele!”. În exergă, inscripția: „Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, București, 2 iulie 2004”.

51. Medalie comemorativă a Băncii Naționale a României

Datare: 2004

Diametru: 35 mm

Grosime: 2 mm

Greutate: 31,14 g

Material: aur, 24k

Emitent: Banca Națională a României

Realizator: Monetăria Statului

Designer: Ștefan Ursachi

Gravor: Vasile Gabor

Descriere: Pe *avers* este chipul lui Ștefan cel Mare; la stânga, o biserică și inscripția: „Putna”. În exergă, legenda: „500 ani de la moartea lui Ștefan cel Mare; 1504–2004”. Pe *revers* este stema României și inscripțiile: „România, 2004” și „5000 lei”. Mai jos, pecetea Moldovei medievale, cu capul de bour în centru și legenda: „+ ПЕЧАТЬ ІУ ШТЕФАНЬ ВОЕВУДА, ГВСПОДАР ЗЕМЛИ МВЛДАВСКОЙ”.

52. Medalie comemorativă

Datare: 2004

Diametru: 60 mm

Grosime: 5 mm

Greutate: 112,21 g

Descriere: Pe *avers* sunt chipurile lui Mihai Eminescu și Ioan Slavici, precum și urna pe care au așezat-o pe mormântul lui Ștefan cel

Mare, în anul 1871. Pe *revers* este imaginea domnului Moldovei, înfățișat în genunchi, dăruind Maicii Domnului Mănăstirea Putna. Dedesubt, stema Moldovei.

Inscripții: 1) „Liga Culturală Română, 1871–2004”; 2) „Eminescu, Slavici”; 3) „Ștefan cel Mare și Sfânt, 1457–1504”; 4) „2004”.

53. Urnă comemorativă donată de Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români

Datare: 2007

Dimensiuni: 21 × 50 cm

Material: argint

Descriere: Piesa este o replică a urnei pe care Mihai Eminescu și Ioan Slavici au așezat-o pe mormântul lui Ștefan cel Mare, în ziua de 15 august 1871, în numele românilor de pretutindeni. Pe urna cea nouă este și stema Moldovei.

Inscripții: 1) „Împărțită de hotare așezate de puteri care au copleșit voința neamului românesc, Moldova lui Ștefan cel Mare și-a trimis aici pământul alături de celelalte ținuturi românești, la mormântul Sfântului ei stăpân” (pe cupă);

2) „Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români” (pe postament);

3) „De Hristos iubitorului domn, la 550 de ani de la înscăunare, prinos de recunoștință și smerită închinare. Viețuitorii Mănăstirii Putna, 2 iulie 2007” (pe postament).

Donator: Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români

Istoric: Urna a fost simbolul Serbării comemorative din anul 2007. A fost adusă în pelerinaj, la Putna, de către un număr mare de studenți, și așezată pe mormântul lui Ștefan cel Mare.

„Astăzi, la 140 de ani de la
primul Congres al Tinerilor
Români de Pretutindeni,
punem la Putna pecete peste
veacuri spiritului unificator,
ideilor innoitoare și
dragostei de țară.

Fie ca exemplul maintasilor nostri
sa reprezinte indemn pentru
noi toti de a contribui la
edificarea viitorului patriei.

Inainte, Împreună!”

Liga Studentilor Români din Străinatate

Sfânta Mănăstire Putna

15 august 2011

54. Placă omagială a Ligii Studenților Români din Străinătate

Datare: 2011

Dimensiuni: 114 × 68 × 2 cm

Material: marmură

Istoric: Inaugurată cu prilejul împlinirii a 140 de ani de la Prima Serbare a Românilor de Pretutindeni.

Inscripție: „Astăzi, la 140 de ani de la Primul Congres al Tinerilor Români de Pretutindeni, punem la Putna pecete peste veacuri

spiritului unificator, ideilor înnoitoare și dragostei de țară. Fie ca exemplul înaintașilor noștri să reprezinte îndemn pentru noi toți de a contribui la edificarea viitorului patriei. Înainte, împreună! Liga Studenților Români din Străinătate, Sfânta Mănăstire Putna, 15 august 2011”

Donator: Liga Studenților Români din Străinătate

*Noi, studenții creștin ortodocși români
din România, Basarabia și nordul
Bucovinei, punem această placă omagială
la Mănăstirea Putna, la 100 de ani de la
Marea Unire, pentru a mărturisi unitatea
de credință, de limbă și de neam a
poporului nostru român.*

*Asociația Studenților Creștin Ortodocși
Români își regăsește idealul în gândul,
dorința și rugăciunea Regelui Ferdinand,
rostite în 16 mai 1920 la mormântul
Sfântului Voievod Ștefan cel Mare:
„Ștefan al Moldovei, insuflă-ne duhul
sfintei uniri în inimile noastre!”*

*30 decembrie 2018,
Anul Centenar*

*Mănăstirea
Putna*

55. Placă omagială a Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români

Datare: 2018

Dimensiuni: 114 × 68 × 2 cm

Inscripție: „Noi, studenții creștin ortodocși români din România, Basarabia și nordul Bucovinei, punem această placă omagială la Mănăstirea Putna, la 100 de ani de la Marea Unire, pentru a mărturisi unitatea de credință, de limbă și de neam a poporului nostru român. Asociația Studenților Creștin Ortodocși Români își regăsește idealul în gândul, dorința

și rugăciunea Regelui Ferdinand, rostite în 16 mai 1920 la mormântul Sfântului Voievod Ștefan cel Mare: «Ștefan al Moldovei, în-sufă-ne duhul sfinteii uniri în inimile noastre!» 30 decembrie 2018, Anul Centenar, Mănăstirea Putna”.

Donator: Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români

Istoric: Inaugurată în anul 2018, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la Marea Unire.

CRUCEA UNITĂȚII
NEAMULUI ROMÂNESC

DOAMNE IISUSE
HRISTOASE,
DUMNEZEUL NOSTRU,
CAUTĂ CU MILOSTIVIRE
SPRE NEAMUL ROMÂNESC
ȘI IL PĂZESTE ÎN
DREAPTA CREDINȚĂ, ÎN
DEMNIȚATE, UNITATE ȘI
DRAGOSTE FRĂTEASCĂ.

CRUCE REALIZATĂ DIN DRAGOSTEA PEN-
TRU DUMNEZEU ȘI PENTRU NEAMA LO-
CUITORILOR ORĂȘULUI SOROCA, PRI-
MAR FIIND VICTOR SAU, ȘI RIDICATĂ
LA MĂNĂȘTIREA PUTNA, STAREȚ FIIND
ARHIMANDRIT MELCHISEDEC VELNIC.
S'A SFINȚIT ÎN 2 IULIE 2018, DE SĂRBĂ-
TOAREA SFÂNTULUI VOIEVOD ȘTEFAN CEL
MARE, LA 100 DE ANI DE LA MAREA UNIRE.

56. Crucea Unității Neamului Românesc

Datare: 2018

Dimensiuni: 209 × 91 × 28 cm (crucea);

120 × 92 × 70,5 cm (soclul)

Material: piatră

Inscripții: 1) „Crucea Unității Neamului Românesc.

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, caută cu milostivire spre neamul românesc și îl păzește în dreapta credință, în demnitate, unitate și dragoste frățească”

2) „Cruce realizată din dragostea pentru Dumnezeu și pentru neam a locuitorilor orașului Soroca, primar fiind Victor Său,

și ridicată la Mănăstirea Putna, stareț fiind arhimandrit Melchisedec Velnic. S-a sfințit în 2 iulie 2018, de sărbătoarea Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, la 100 de ani de la Marea Unire”

3) „Întru lauda lui Dumnezeu, a Maicii Domnului și a sfinților români, întru cinstirea strămoșilor care au trăit în credință și bună rânduială și spre ocrotirea românilor de pretutindeni și din toate timpurile”

Donator: Primăria Orașului Soroca

Istoric: Inaugurată în 2 iulie 2018, în Anul Centenar.

57. Portalul Memorial Golgota Neamului – „Fântâna Albă”

Datare: 2018

Dimensiuni: 24,6 m (lungime)

Materiale: piatră de Podeni și Vratza, marmură

Descriere: Ansamblul cuprinde o poartă monumentală, o troiță de piatră și o cișmea. Împreună cu acestea sunt panouri din piatră și marmură cu numele localităților de unde, la 1 aprilie 1941, peste 2000 de români au pornit din URSS, spre România, pentru a scăpa de bolșevism. În stânga intrării este un basorelief sculptat de Grigorie Sultan, în care este reprezentată România Mare și jertfa românilor bucovineni care au căzut secerăți de gloanțe.

Inscripții: 1) Portalul Memorial Golgota Neamului – „Fântâna Albă” a fost ridicat pe locul unei porți a mănăstirii și a unei troițe realizate în 2001 de către Departamentul

pentru Românii de Pretutindeni cu sprijinul Mănăstirii Putna. Portalul a fost sfințit la 2 iulie 2018. Lucrările s-au făcut cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, la inițiativa și cu purtarea de grijă a arhimandritului Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna, după planurile arhitectului protosinghel Iustinian Costin, cu sprijinul obștii Mănăstirii Putna și al unor binecredincioși creștini iubitori de Dumnezeu și de neam. Sculptura „Țăranul român” a fost realizată de Grigorie Sultan. Sculptura porții și a zidului s-a făcut la SC Marmosim SA, Simeria, Hunedoara. Lucrările de construcție au fost executate de SC General Construct SRL, Suceava. Primește, Doamne, dragostea și jertfa lor!

2) „Portalul Memorial Golgota Neamului – «Fântâna Albă» s-a ridicat în anul 2018, la 100 de ani de la împlinirea visului românilor de pretutindeni: Marea Unire. Pomeniște, Doamne, pe toți cei căzuți pentru apărarea țării și a credinței strămoșești, pentru libertatea și demnitatea noastră!”;

3) „Portalul Memorial Golgota Neamului – «Fântâna Albă» este închinat jertfelor românilor de pretutindeni și din toate timpurile, pentru libertate, independență și demnitate națională, și, în mod special, celor care au fost uciși în Masacrul de la Fântâna Albă, din nordul Bucovinei, la 1 aprilie 1941, pentru dorința lor de a trăi în România.”;

4) „Pomeniște, Doamne, pe mărturisitorii și trăitorii credinței noastre strămoșești și ai simțămintelor patriotice din localitățile: Davideni, Bănila Moldovenească, Crăsnioara Veche, Crăsnioara Nouă, Cireș, Budineț, Ciudeni, Igești, Crasna, Pătrăuții de Sus, Pătrăuții de Jos, Lordănești, Carapciu, Suceveni, Cupca, Hliboca, uciși la Fântâna Albă în anul 1941. În veci pomenirea lor.”;

5) „Doamne Iisuse Hristoase, primește jertfa românilor care au murit la Fântâna Albă

pentru dragostea de țară și de neam”;

6) „Dimca”, „Lordănești”, „Cupca”, „Carapciu”, „Suceveni”, „Corcești”, „Bănila pe Siret”, „Pătrăuții de Sus”, „Pătrăuții de Jos”, „Crăsnioara Nouă”, „Crasna”, „Ciudei”, „Igești”, „Cireșul”, „Budineț”, „Davideni”, „Crăsnioara Veche”;

7) „Mănăstirea Putna, 2018, Grigorie Sultan, sculptor”;

8) „Călătorule, adu-ți aminte de sfinții tăi strămoși, care s-au jertfit pentru tine și pentru libertatea și demnitatea acestui neam, căci ei sunt rădăcina și seva lui”;

9) „Cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică. (Ioan 4, 14)”;

10) „Fântâna Albă-mi plânge-n sânge./ Aș vrea să dorm, că-s obosit,/ Dar cerc de gânduri greu mă strânge/ De ce au murit? De ce au murit?// Aș vrea să uit dar nu se poate,/ Că-n mine se ridică un glas/ Fântâna Albă se mai zbate:/ De ce ați tras, de ce ați tras?”;

Arhitect: protos. Iustinian Costin

Istoric: Portalul a fost inaugurat în Anul Centenar 2018.

58. Coroana Sfântului Voievod Ștefan cel Mare (reconstituire)

Datare: 2018

Dimensiuni: 28 × 27 cm

Concepție: protos. Iustin Taban, monah Mardarie
Marinciu

Bijutier: Constantin Ierulescu

Materiale: argint aurit, perle, rubine, smaralde, turmaline și granate

Istoric: Coroana a fost realizată pe baza reprezentărilor lui Ștefan cel Mare din Tetraevangheliarul ieromonahului Nicodim (1473) și din icoana votivă a bisericii Mănăstirii Voroneț (c. 1494).

Enoului, Invingatorului,
Aparatorului existentei romane,
Scutului Crestinatatii
Marelui roman
Mantului Voierod, Stelam cel Mare
Junimta Romana Academica
MMXXI
Perbarea de la Patna
continuitatea unui ideal

59. Candela aniversară a „Serbării de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal”

Dată: 2021

Dimensiuni: 20 x 41 cm

Material: argint

Realizator: sculptorul bijutier Bogdan Popa

Inscripție: „Eroului, Învingătorului, Apărătorului existenței române, Scutului creștinătății, Marelui român, Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, Junimea Română Academică. MMXXI.

Serbarea de la Putna, 150 – Continuitatea unui ideal”

Cronologie: Candela a fost depusă pe mormântul lui Ștefan cel Mare de către studenții participanți la manifestările *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal*, în ziua de 15 august 2021.

MIHAI
EMINESCU
1850 - 1889

IOAN
SLAVICI
1848 - 1925

NICOLAE
TECLU
1839 - 1916

STAREȚ ARCADIE
CIUPERCOVICI
1823 - 1902

SERBAREA

REGELE CAROL I
AL ROMÂNIEI
1839 - 1914

EUDOXIU
HURMUZACHI
1845 - 1931

IANCU
FLONDOR
1865 - 1924

DIMITRIE
ONCIUL
1856 - 1923

SERBAREA DIN 1926

PRINCIPESA ILEANA
TEODOSIE POPESCU
MITROPOLIT
VLADIMIR DE REPTA
STAREȚ
GRIGORIE VOLCINSCHI
NICHIFOR CRAINIC

SERBAREA DIN 1957

STAREȚ
DOSOFTEI MURARIU
ALEXANDRU ZUB
AURELIAN I. POPESCU
DUMITRU VACARIU
MIHALACHE BRUDIU

60. Friză de medalioane și plăci omagiale

Datare: 2021

Dimensiuni: diametrul medalioanelor: 34 cm; plăcile comemorative: 90 × 70 × 3,5 cm

Materiale: piatră de Vratza, bronz, alamă

Inscripții: 1) „Serbarea din 1871: Mihai Eminescu, 1850–1889; Ioan Slavici, 1848–1925; Nicolae Teclu, 1839–1916; Stareț Arcadie Ciupercovici, 1823–1902; Alexandru D. Xenopol, 1847–1920; Epaminonda Bucevschi, 1843–1891; Ciprian Porumbescu, 1853–1883; Gheorghe Dem. Teodorescu, 1849–1900”; 2) „Serbarea din 1904: Regele Carol I al României, 1839–1914;

DIN 1871

ALEXANDRU D.
XENOPOL
1847 - 1920

EPAMINONDA
BUCEVSCHI
1843 - 1891

CIPRIAN
PORUMBESCU
1853 - 1883

GHEORGHE DEM
TEODORESCU
1849 - 1900

DIN 1904

STAREȚ TEOFIL
PATRAȘ
1839 - 1917

SPIRU
HARET
1851 - 1912

NICOLAE
IORGA
1871 - 1940

GEORGE
TOFAN
1880 - 1920

Eudoxiu Hurmuzachi, 1845–1931; Iancu Flondor, 1865–1924; Dimitrie Onciul, 1856–1923; Stareț Teofil Patraș, 1839–1917; Spiru Haret, 1851–1912; Nicolae Iorga, 1871–1940; George Tofan, 1880–1920”; 3) „Serbarea din 1926: Principesa Ileana; Teodosie Popescu; Mitropolit Vladimir de Repta; Stareț Grigorie Volcinschi; Nichifor Crainic”; 4) „Serbarea din 1957: Stareț Dosoftei Murariu; Alexandru Zub; Aurelian I. Popescu; Dumitru Vacariu; Mihalache Brudiu”; 5) „Serbarea din 1966: Mitropolit Iustin Moisescu; Stareț Gherasim Cucoșel; Dimitrie Crețan”; 6) „Serbarea din 1992: Patriarhul Teoctist; Mitropolitul Daniel al Moldovei; Mitropolitul Nestor al Olteniei; Arhiepiscop Pimen; Stareț Iachint Unciuleac; Ioan Alexandru”.

SERBAREA DIN 1966

MITROPOLIT
IUSTIN MOISESCU

STAREȚ
GHERASIM CUÇOȘEL

DIMITRIE CREȚAN

SERBAREA DIN 1992

PATRIARHUL TEOCTIST

MITROPOLITUL
DANIEL AL MOLDOVEI

MITROPOLITUL
NESTOR AL OLTENIEI

ARHIEPISCOP PIMEN

STAREȚ
IACHINT UNCIULEAC

IOAN ALEXANDRU

Sculptor: Virgil Scripcariu

Arhitect: protos. Iustinian Costin

Istoric: Realizate cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la Serbarea de la Putna din anul 1871.

61. Medalie aniversară a „Serbării de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal”

Datare: 2021

Material: argint

Diametru: 80 mm

Grosime: 7 mm

Greutate: 317 g

Emitent: Mănăstirea Putna

Realizator: Regia Autonomă Monetăria Statului

Designer: ierod. Iachint Sabău, monah Mardarie Marinciu

Istoric: Medalia omagială a fost emisă cu prilejul manifestărilor *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal*

Descriere: Pe *avers*, chipurile lui Ștefan cel Mare, Mihai Eminescu, Ioan Slavici și Ciprian Porumbescu; la mijloc, o urnă din argint așezată peste o cruce greacă; pe *revers* este imaginea bisericii Mănăstirii Putna.

Inscripții: 1) „Putna, 1871. Prima Serbare a românilor de pretutindeni” (pe *aversul* medaliei); 2) „1871-2021. Serbarea de la Putna, continuitatea unui ideal” (pe *revers*).

SERBAREA DE LA PUTNA - 150. CONTINUITATEA UNUI IDEAL

15-16 AUGUST 2021

DECLARAȚIA CONGRESULUI STUDENȚESC ANIVERSAR

62. Declarația Congresului Studențesc Aniversar

Datare: 2021

Dimensiuni: 30 × 21 cm

Istoric: În data de 16 august 2021, în prezența Preafericitului Părintele Patriarh Daniel și a domnului academician Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române, s-a dat citire Declarației Congresului Studențesc Aniversar, în care au fost enumerate principiile pentru continuitatea idealului unității românilor de pretutindeni. Declarația a fost semnată de reprezentanții organizațiilor studențești și de tinerii prezenți la eveniment.

63. Pecetea „Serbării de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal”

Datare: 2021

Dimensiuni: 23 × 87 mm

Descriere: În centrul peceții este urna pe care Mihai Eminescu și Ioan Slavici au așezat-o pe mormântul lui Ștefan cel Mare în anul 1871, cu prilejul Primei Serbări a Românilor de Pretutindeni și a Primului Congres al Studenților Români.

De urnă sunt prinse două panglici care au, la capetele superioare, câte o cruce.

Legenda: „Serbarea de la Putna. Continuitatea unui ideal. 150 de ani. 1871–2021”

Istoric: Pecetea a aparținut Comitetului de organizare al Serbării de la Putna din anul 2021.

64. Album omagial închinat lui Ștefan cel Mare (replică)

Dată: 2021

Dimensiuni: 48,5 × 43 × 9,5 cm

Materiale: piele, metal

Autor: album și ferecătură – monah Teocist Munteanu; acuarele – Daniel Enache

Istoric: Replica a fost realizată după albumul unicat realizat de Costin Petrescu în anul 1904, cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la trecerea la cele veșnice a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, păstrat la Biblioteca Academiei Române.

Descriere: Albumul are coperțile din piele. Pe prima copertă sunt reprezentate baldachinul și mormântul din marmură al lui Ștefan cel Mare, chipul domnului și stema Moldovei. În fața acestora sunt ramuri cu frunze și fructe de dafin. Coperta are ferecătură metalică, constituită, în mare parte, din motive vegetale. Pe margini există două încuietori metalice, iar pe

verso, patru bumbi metalici. Corpul cărții este constituit din 14 file groase.

Inscripții: „2 iulie 1904” (pe piele) și „400 ani de la Ștefan cel Mare” (pe ferecătură).

Conținut: Prima filă conține titlul lucrării: „Omagiu de la Serbarea pomenirii lui Ștefan cel Mare. Cortegiul istoric, în zilele de 2 și 4 iulie 1904, la București și Borzești, întocmit de pictorul Costin Petrescu și de meșterul Ion St. Rasidescu”, iar a doua o poezie cu titlul: „Închinare praznicului de patru veacuri de la adormirea lui Ștefan vodă cel Mare și Sfânt”. Următoarele 12 file conțin acuarele cu următoarele titluri: „Buciumașii”, „Stegarii”, „Grupul domnesc”, „Copil de casă”, „Sfatul boerilor mari”, „Pârcălabii”, „Aprozii”, „Căpetenie de viteji”, „Un viteaz”, „Hânsarii”, „Pedestrima”, „Un ostaș (muntean)”.

PUTNA
19/27 Aug.
1871

Ce-a doborârii Buga suspin și lamentare
Ce-a muntilor ecouri de troamat la-au implinut
Ah! cântă la mormântul ce astăzi în serbare
Că glasuri pentru lume și cer este făcut

Tudor
2021

65. Tabloul „Serbarea de la Putna, 1871”

Datare: 2021

Dimensiuni: 140 × 140 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Inscripții: 1) „Putna, 14/27 aug(ust) 1871”; 2) „E-a clopotului Buga, suspin și lamentare/ Ce-a munților ecouri de freamăt le-am împlut/ Ah! Cântă la mormântul ce astăzi e-n serbare/ Că glasu-ți pentru lume și cer este făcut”.

Pictor: Constantin Flondor

Istoric: Lucrarea a fost realizată și donată de autor Mănăstirii Putna cu prilejul manifestărilor aniversare *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal*”.

66. Tabloul „Ciprian Porumbescu”

Dată: 2021

Dimensiuni: 116 × 80 × 3 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Pictor: Dacian Andoni

Istoric: Lucrarea a fost realizată și donată de autor Mănăstirii Putna cu prilejul manifestărilor aniversare *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal*”.

67. Tabloul „Mihai Eminescu”

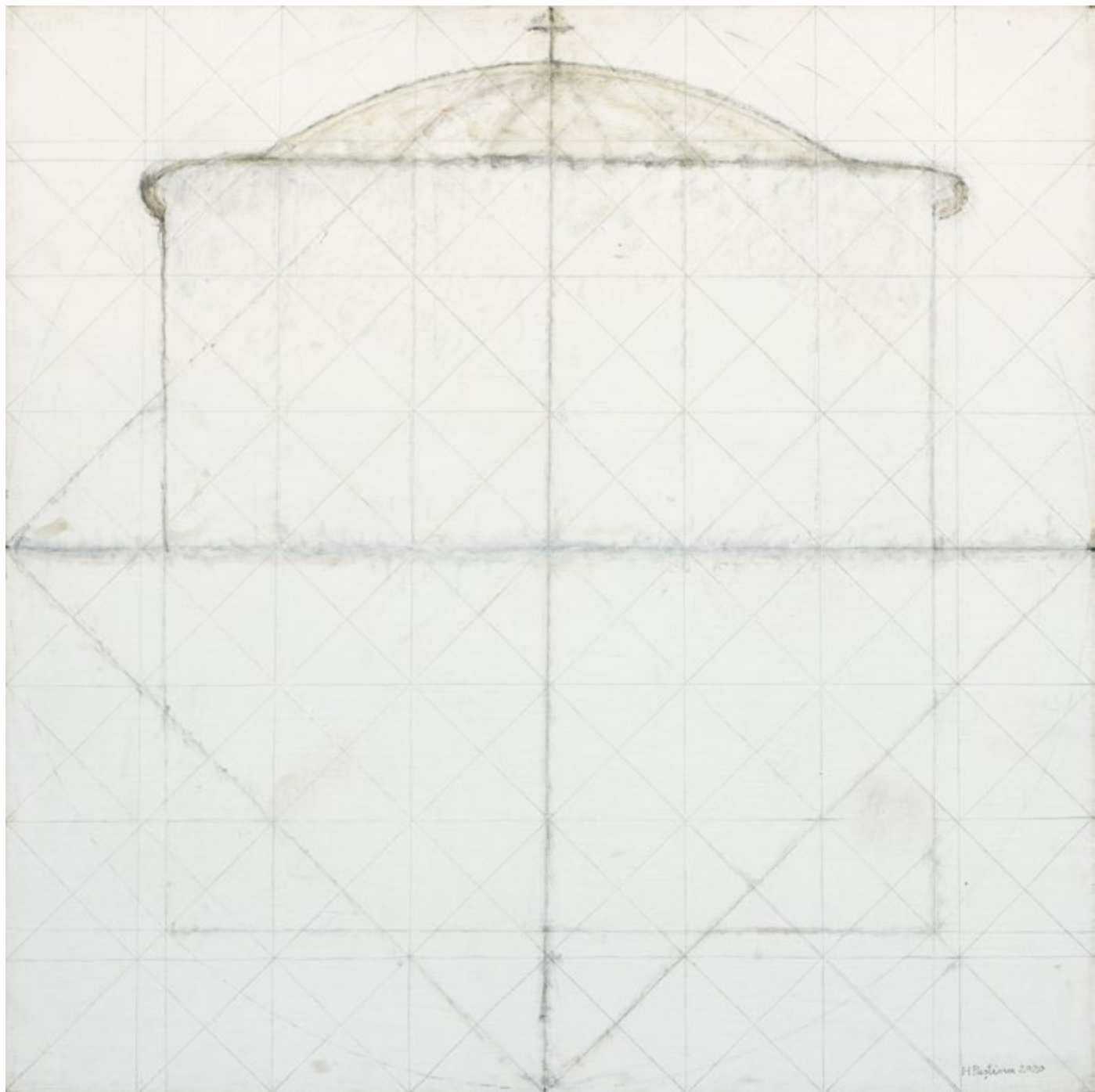
Dată: 2021

Dimensiuni: 100 × 80 × 3 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Pictor: Dacian Andoni

Istoric: Lucrarea a fost realizată și donată de autor Mănăstirii Putna cu prilejul manifestărilor aniversare *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal*”.

68. Tabloul „Unime”

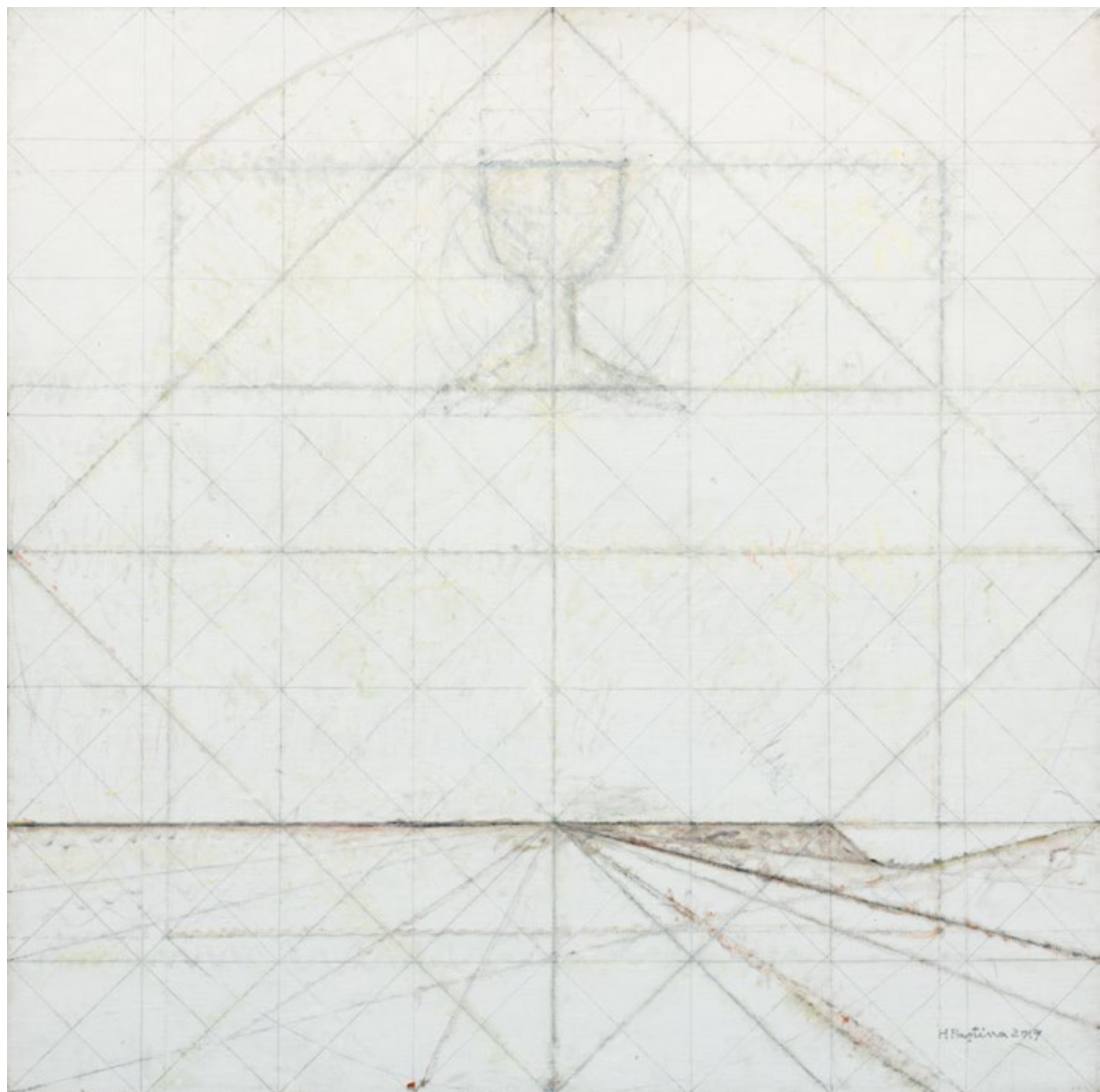
Datare: 2020

Dimensiuni: 92,5 × 92,5 × 3 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Pictor: Horea Paștina

Istoric: Lucrarea a fost donată Mănăstirii Putna de către autor, cu prilejul manifestărilor *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal.*

H. Agustina 2017

69. Tabloul „Lumina vine de la Răsăritul Cel de Sus”

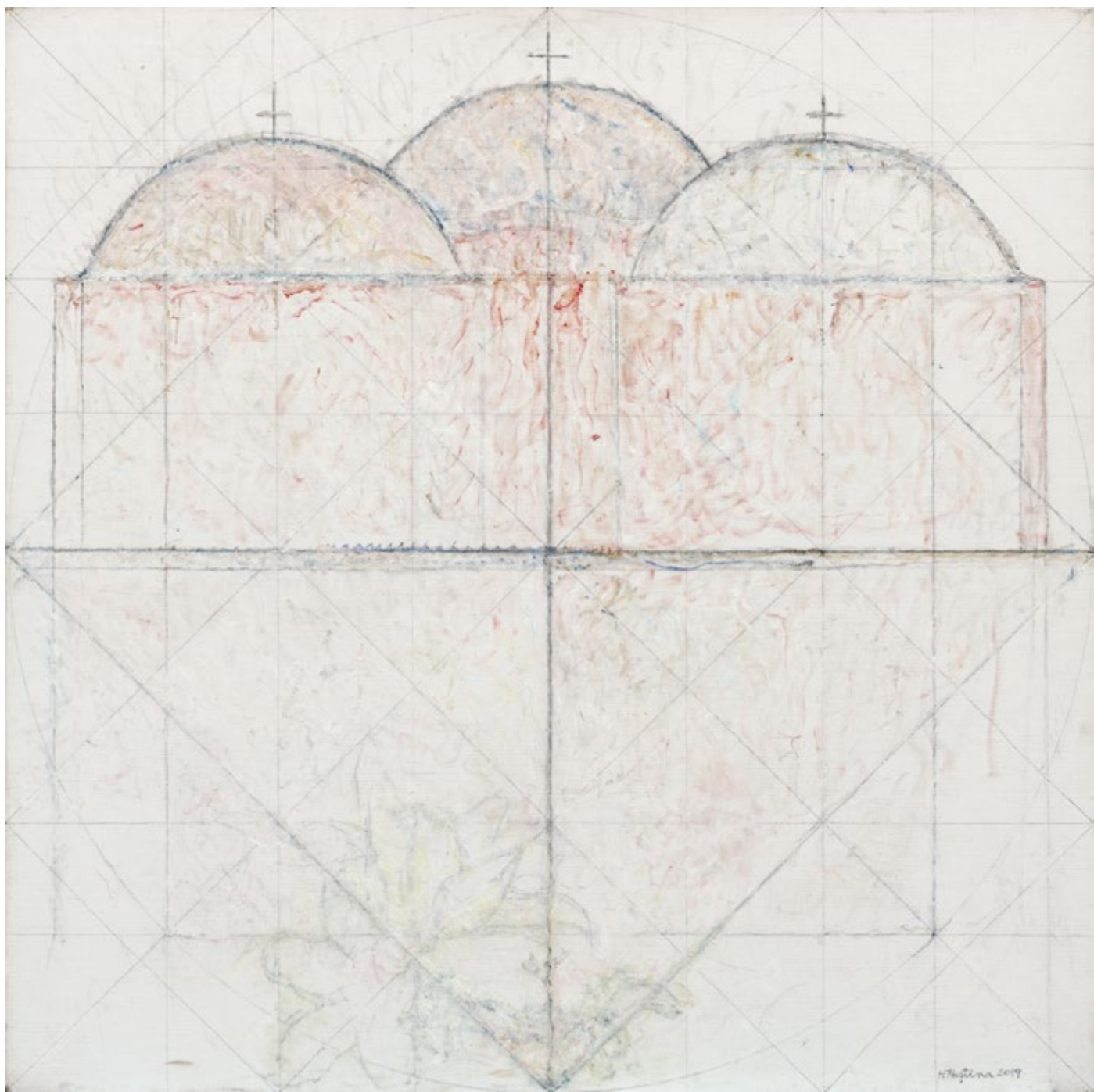
Dată: 2019

Dimensiuni: 92,5 × 92,5 × 3 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Pictor: Horea Paștina

Istoric: Lucrarea a fost donată Mănăstirii Putna de către autor, cu prilejul manifestărilor *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal.*

70. Tabloul „Treime”

Dată: 2019

Dimensiuni: 92 × 92,5 × 3 cm

Tehnică: ulei pe pânză

Pictor: Horea Paștina

Istoric: Lucrarea a fost donată Mănăstirii Putna de către autor, cu prilejul manifestărilor *Serbarea de la Putna – 150. Continuitatea unui ideal.*

GOLDFON

Cu vrerea Tatălui,
cu ajutorul Fiului
și cu săvârșirea Sfântului Duh,
apare lucrarea
„Tezaurul Mănăstirii Putna. 1871, Eminescu și serbările Putnei”,
la sărbătoarea Sfântului Voievod Ștefan cel Mare,
cel numit în 1871 „apărătorul existenței române, scutul creștinătății”,
cu osteneala viețuitorilor Mănăstirii Putna,
stareț fiind arhim. Melchisedec Velnic.

Text: monah Alexie Cojocaru
Fotografii: protos. Timotei Tiron
Concepție grafică și prelucrare imagini:
ierod. Iachint Sabău, monah Mardarie Marinciu
Corectură: monah Ambrozie Gavrilă, Angela și Valentina Bilcea

2 iulie 2023